

Taxa postală plătită în num. No. 224.713-929.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10. Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, fél-évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre: Havonta 1, negyedévre 3, fél-évre 6, egészévre 10 dollár. Hirdetések díjazás szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bányási zsidóság egyetlen napilapja. Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

Amásott: Robert 8 Buz

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Bérmentlen levelet nem fogadunk el. Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marster Ernő. Felelős szerkesztő Jámber F. Bukaresti szerkesztő: Hátasági Ernő, Str. St. Constantin Nr. 11

Aró 5 lei

Kedd, 1933 febr. 28

5693. FV ADAR 2. XVI. ÉVI 48 SZÁM.

7. Igazság diadala

Ami előrelátható volt, megtörtént. A japánok Genfben vereséget szenvedtek, a népszövetségi tanács egybehangzón Japán ellen foglalt állást és elítélte azt a tervét, hogy Jeholt megszállja.

Közben Japán azt tette, hogy kivonult a népszövetségi teremből és bevonult kínai területre. Mielőtt a népszövetségi teremből kivonult volna, a képviselője, Matsouka, valahogy megindokolni próbálta ezt a lépést. Az mondta, hogy Kína soha nem teljesítette nemzetközi kötelezettségeit, egyik területet a másik után vesztette el, először Tibetet, majd Turkesztánt, azután a szélső Mongoliát és csak Mandzsúria maradt meg számára. Ha tehát most Mandzsúriát követeli magának Japán, akkor ezzel nem tesz egyebet, minthogy követi a logika parancsát. A nankingi kormánynak nem is lenne joga Jeholt megvédenie a japán megszállás ellen. És szemrehányást tett még a Népszövetségnek is, hogy Kínát ebben a tekintetben bátorítja és támogatja.

Miután Matsouka ezeket kijelentette, betette táskájába az aktákat és vele együtt a japán delegáció többi tagjai is elhagyták a termet.

Ez előrelátható volt és megtörtént. Nem volt azonban előrelátható a másik eset, hogy tudniillik Kína sikerrel fog védekezni. Eddig a kínaiak majdnem minden háborús bonyodalomban alulmaradtak és csak egyszer-ezyszer tudtak elérni helyi sikereket. A japánok a háborúra kitűnően fel vannak készülve, nem eseda tehát, ha fajtstvéreiken nagyobb áldozatok nélkül is diadalmaskodtak.

Most azonban más történt. Az történt, hogy a kínaiak a sarkvidéki hidegben felfejlődtek és keményen hadakoznak a japánok ellen. Német vezérkari tisztek irányítják a kínai hadműveleteket és minden valószínűség megvan arra, hogy Japánnak ez a vállalkozása nem fog feltétlenül sikerülni. Csaojannál megakadt az offenzívájuk és a helyzet körülbelül az, ami 1920-ban volt Lengyelországban, ahol az orosz offenzívát a francia vezérkariak megállították, majd visszazsorították.

Vagyis megtörténhetik olyasmi, amit úgy hívnak, hogy: az igazság diadala. Ritka dolog, esodáltság dolog, különösen napjainkban. De megtörténhetik.

Franciaország hozta, Franciaország seperje el

A békekötések utáni Franciaország politikája nélkül Hitler nemhogy soha nem jutott volna uralomra, hanem a német politikai élet legszánalmasabb figurája volna ma is.

Hitler agitációjának sikerét a jövőteli terhek, a Rajna-vidék és a Ruhr-vidék megszállása tette lehetővé, mely tények még az internacionális érzelmi munkásságban is a nacionalista önérzet hurjait rezgették meg.

Hitler legnagyobb protektora Poincaré, Tardieu s a francia reakció többi korifeusai voltak, ugyanazok tehát, akik ma peracot kiáltanak ellene.

A korlátolt német kispolgár soha többé nem jutott volna a forradalom utáni politikai sulyhoz, ha Németországnak nem kellett volna embertelen módon kizádnia a hatalmas jóvátételi összegeket s a német gazdasági élet sohasem züllött volna olyan mélyre, mint ma, ha a francia reakció ezt elő nem segítette volna.

Ma már felébredt Franciaország és felébredt az egész világ demokratikus közvéleménye.

Franciaország hivatalos politikája ma már egész nyíltan orosz orientációt vett fel, sőt a jelek szerint katonai szövetség készül Franciaország és Oroszország között, ami a világpolitikában döntő jelentőségű esemény. Azt jelenti, hogy a két eddigi rivális szoros egyetértésben fog össze Hitler Németországa ellen, mialatt Lengyelországot és a kisantantot is felvonultatja a megbolondult német kispolgár harcias handabandázásának lehűtésére.

A hatalmas orosz szövetséges, mely

Á Japán hadakat véres fejjel vetik vissza Jeholban a kínai szabadságharcosok

Amerika kormánya azonosította magát a Népszövetség japánellenes döntésével

Amerika, Kanada, Hollandia és a szovjet is tagjai lettek a távolkeleti helyzetet figyelő bizottságnak. A kínai kormány négy újabb tartományban mozgósított

Japán tíz napon belül bejelenti kilépését a Népszövetségből

Genf, február 27. Stimson amerikai külügyi államtitkár közölte a Népszövetség főtítkárságával, hogy az amerikai kormány azonos állásponton van a távolkeleti kérdésben azzal a döntéssel, amelyet a népszövetségi közgyűlés hozott. Népszövetségi körökben a közlésből arra következtetnek, hogy az Egyesült Államok kormánya hajlandó lesz delegátust kiküldeni a távolkeleti helyzet további figyelemmel kísérésére hivatott népszövetségi bizottságba.

Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy a távolkeleti helyzetet figyelő bizottság tagjai lesznek a 19-es bizottság tagjain kívül az Egyesült Államok, Kanada, Hollandia és a szovjet delegátusai.

A napokban meghívják Amerikát és a szovjetet, — minthogy ezek nem tagjai a népszövetségnek, külön meghívóval — a bizottsági munkában való részvételre.

A kínai Kouvintang a kommunistákat is a Japán elleni harcra szólítja

London, február 27. Tokióból cáfolják azt a hírt, hogy Kína és Japán között a diplomáciai viszony megszakadt volna. A Pekingben tartózkodó japán követ a növekvő japánellenes hangulat következtében figyelmeztette a kínai hatóságokat, hogy a japán alattvalók kellő biztonságáról gondoskodják, mert ellenkező esetben sor kerülhet Tiencsin és Peking megszállására is. Nanking és Kanton elé japán hadihajók érkeztek.

Egyidejűleg a kínai Kouvintang bal szárnyának hívei felhívást intéztek a kínai kommunistákhoz azíránt, hogy állítsák vissza az együttműködést, hogy jának fel a belső harc folytatásával s legyenek segítségére a nankingi kormánynak a Japán elleni hadműveletekben.

A nankingi kormány 4 újabb tartományban mozgósított.

A jeholi fronton japán repülőgépek bombái néhány városkában nagy károkat okoztak. A bombázásnál mintegy 400 kínai polgári személy is életét vesztette. A kínaiak védelmi vonaluk

eddig Németországot támogatta, most Franciaország mellé fog minden bizonynyal állani s ezzel megkezdődik annak a szoros gyűrűnek kovácsolása, mely Hitler Németországot úgy gazdasági, mint politikai téren elszigetelni és legyöngíteni hivatott.

Hitler uralomra kerülése tehát nemcsak Németország határain belül teremt új és gigászi küzdelmi lehetőségeket, hanem Németország határain kívül is.

A francia reakció, a kényszerítő konsztaellációk hatása alatt kénytelen a francia baloldalt aktíve támogatni abban, hogy Hitler ellen egy valóóságos európai szent szövetség alakuljon ki, amelyben a vezető szót a fasiszta-ellenes Szovjet-oroszország fogja játszani.

E fasisztaellenes szövetség éle azonban nemcsak Németország, hanem Olaszország ellen is fog irányulni. S nem lehet

megrövidítése céljából a déli frontszakaszon kissé visszavonultak.

Óriási japán veszteségek Jeholban

London, február 27. Jeholban a japánok nagy erővel támadják a Tiej-Csu szoros hágójának környékét, de a támadás a szivósan védekező kínaiak gépfegyvertűzében nem tud előrejutni.

A támadók óriási veszteségeket szenvedtek. A kínai állások előtt valóságos hulahegyek tornyosulnak

Ma újabb tüzérségi pergőtűz és légi bombázás alatt állanak a kínaiak védelmi vonalai. Egyes pontokon a közelharc már megkezdődött.

Újabb jelentés szerint a jeholi hadműveletek sarki hidegben folynak. Met szó jeles szélben és hóviharban óriási nehézségekbe ütközik nagyobb akciók lefolytatása. Csao-Yang és Kailu, amelyek Japán bombázás ért, füstölő romhalmazzok.

A kínaiak visszavették frontjukat s most az előnyomuló japánoknak guerrillareot folytató szabadcsapatokkal kell lépten-nyomon megütközniük s minden tálalattnyi előnyomulásukat véraldozatlanul fizetik meg.

Japán emlékiratot küldött Genfbe

Párizs, február 27. Matsouka japán népszövetségi fődélegátus és a japán delegáció többi tagjai Genfből jövet a francia fővárosba érkeztek.

Egyidejűleg japán részről emlékirat érkezett Genfben, amely hangoztatja,

hogy Kínát a bolsevizmus végpusztulással fenyegeti, ami kihatással von az egész világra.

Japán gátat akar vetni a bolsevizmus terjedésének és nagyon sajnálja, hogy a Népszövetség nem tanusit megértést intenciói iránt.

Egyébként Japán tíz napon belül be fogja jelenteni kilépését a Népszövetségből.

London, február 27. Az alsóház megkezdi a távolkeleti helyzet megvitatását.

tetlen, hogy ez a küzdelem a fasiszmus és a demokrácia közötti élet-halál küzdelemé fog fejlődni.

Franciaországnak és a Hitler-örjögés elleni harcban szövetségeseinek tehát egyik legfőbb feladata most az volna, hogy a haladás zászlaját emeljék magasra a középkori sötétség, a nacionalist örjögés ellen s hogy a német demokratikus erőket segítsék és támogassák minden erővel a hitlerizmus elleni harcban.

Franciaországnak okulnia kell a példán és minden eszközzel Hitlerék elseprésén kell fáradoznia, ha meg akarja óvni az európai békét.

Ezt pedig csak akkor teheti sikeresen ha úgy Franciaország határain belül, mint a szövetséges országokban a demokráciát s a szociális igazságosság elveit erősíti meg.

VILÁG TÜKRE

A világgazdasági konfiterenc a problémái

A világgazdasági konferenciának sok problémája között feladata lesz a valuták stabilizálása. Feltéve hogy a konferenciának meg lesz a kívánt eredménye és Európában új gazdasági szervezetség lép életbe, még akkor sem szabad azt hinnünk hogy a valuták stabilizálása megoldja a gazdasági problémák nehezebb részét. Első feladata és előnye lesz a stabilizálásnak, hogy azokban az országokban, ahol erős ellenőrzés alatt állanak a valuták, ez a kontrol meg fog könnyebbülni. Ezzel együtt fog járnai a külkereskedelem normalizálódása, ami ugyan még nem jelenti a kívánt gazdasági fellendülést, de a legjobb ut arra, hogy ez megtörténjenk.

Szerepe lesz a konferencián a nemzetközi adósságügyeknek a rendezése. Amerika kénytelen lesz nagyon kedvező feltételeket adni az adós államoknak és itt egy kis baj lesz és pedig a vámkérdések tekintetében. Amerika ugyan is nem fogja tűrni, hogy ugyanakkor, amikor európai adóssai nem fizetnek, ak kor olesó vámtételek mellett, vagy talán vámentesen hozzák be áruikat a krízisben leledző Unió területére. A helyzet ma az Egyesült Államokban egészen más, mint amilyen volt egykét évvel ezelőtt, amikor még a krízis nem élesedett ki és nagyobbak voltak a remények arra, hogy a háborús adós ságokat fizessék. Ma nagy védővamos hangulat uralkodik Északamerikában és ha az Unió politikusi bele fognak menni a vámtarifák leépítésébe, akkor ezzel szemben megfelelő kereskedelem-politikai ellenőrzéseket fognak követelni. Ezt valahogyan úgy fogják megsejálni, hogy megmagyarazzák a farmernek, mi ezuttal az ő érdeke. Megmondják neki, hogy jó, ha Amerika átvállalja európai szövetségeseinknek adósságát csak azért, hogy ezeknek az országok népének vásárlóereje az adósságok elengedése révén fokozódjék.

A farmernek azután bizonyossággal kell tudnia, hogy áruit akadálytalanul vámfalak nélkül viheti azokba az európai országokba, amelyekkel gazdaságilag legalább a legteljesebb barátságban fog élni. A mezőgazdasági Amerikában ettől az új orientációtól feltétlenül nekilendülhetnek és ha a farmernek jó sora van Amerikában, akkor ez azt jelenti, hogy az ipariaknak is jó dolguk lesz.

A világgazdasági konferencia másik fontos problémája a kereskedelmi politikának speciális kérdése. Az angol politika közel egy évszázad óta a szabadkereskedelemre volt beállítva. Nemzetközi volt a szó legteljesebb értelmében és arra irányult, ennek a politikának minden tevékenysége, hogy az egész világon érvényesüljön a kereskedelem szabadsága és főleg az, hogy Anglia gazdasági együttműködését az egész világgal mi sem zavarja. Még ma is, amikor Anglia megszólal a nemzetközi életben, alaptónusa a szabadkereskedelem. 1931 szeptemberében, amikor Anglia eltávozott a nemzetközi valutarendszertől, ugyanakor szabadkereskedelmi elvével is szakított. Annryra, hogy még Irországgal szemben is éles ellenkezésbe került.

Ennek az állapotnak azonban, ha a világgazdasági konferencia eredményes akar lenni, meg kell szűnnie. A gabona árak problémája erősen fogja foglalkoztatni a konferenciát. A mezőgazdaság nem elégedhetik meg azzal, hogy a termékek árából csak valamivel többet hozzon be, mint amennyit kiadott. Ma már ott tartunk, hogy a mezőgazdasági életet nem lehet iparosítás nélkül intenzív és lendületessé tenni. A mai mezőgazda, ha ambícióval akarja elvégez-

Jön Select mozgó Jön „Schönbrunni álom“

ni a föld megművelését, nem elégedtek meg régi primitív megmunkáló eszközeivel, neki gépek kellenek és ennek beszerzésére csak akkor van módja, ha a mezőgazdasági termékek értékesítése kedvező. Minden mezőgazdasági politikának ma ez a beállítottsága. A világgiazi áraknak tehát olyanoknak kell lenniök, hogy abból a mezőgazdasági terméken, vetőmagvakon, a földművelő életműködésének, megtartásán, sőt fokozásán kívül maradjon gépek beszerzésére és a modern gazdasági élet kimélyítésére. Előfeltétele ennek a gazdasági lendületnek természetesen az, hogy a parasztot és a nagybirtokost mentesítsék nyomasztó adóssági alól. A tapasztalat megmutatta, hogy amikor a mezőgazdaság híjjával volt a szükséges tőkének, amikor a kölcsönapparátus nem funkcionált, akkor megállott, vagy leg alábbis erősen akadozott a mezőgazdasági élet tempója és máris krízises jelek mutatkoztak. Nem annyira a defláció okozta a mezőgazdasági termékek árának csökkenését, mint inkább az új hitelek kimaradása.

Az államközi adósságok értékesítése nésenek kérdései fogják foglalkoztatni a konferenciát. Számos állam moratóriumot, a kamatok leszállítását, sok esetben a tőke elengedését is fogja kérni. Ezt nem lehet majd egységesen elintézni, hanem individuális tanácskozások útján. Ami természetesen is, hiszen kollektív módon nem lehet elintézni az ilyen ügyeket. Mert vannak épügy, mint a kereskedelmi életben, az állami életben is fizetőkés és fizetésre képtelen adósok. A problémák nagy komplexuma kerül majd a konferencia elé és sokan nem is hiszik, hogy a rövid időre szabott tárgyalások tartama alatt el lehet majd azokat intézni. A komplikált kérdések egész sora vár megoldásra. Szerencse, hogy az előkészítő konferenciák irányvonalakat határoztak meg és pontosan megállapodtak a tárgyalás anyaga tekintetében. Javaslattal dolgoztak ki és szerződéseket szövegeztek meg. Ezek már csak arra várnak, hogy megszavazzák és aláírják őket. Bizonyos, hogy egész egyszerűen nem fog lezajlani a konferencia, hiszen súlyos érdekek összecsapásáról és nehéz ellentétek kiküszöböléséről és elsimításáról van szó.

Az előkészítő konferencián úgy határoztak, hogy a tulajdonképeni konferencia időpontjának meghatározása és a konferencia megtartása között kell, hogy három hónap teljen el. Ezen idő alatt felhivatalosan a tárgyalások már meg is kezdődtek, természetesen csak vélemény-nyilvánítási alapon.

Az Uj Kelet könyvlegyzéke

- Körmendi: Ind. 715 32L
- Szenderkényi Anna: Felszabadultak 32L
- Emil Ludwig: Mussolini 57L
- II. Miklós cár bizalmas levele: Szerelmem és tragédiám 56L
- Heltai: Életke 67L
- Károly Sándor: Az 500.ik emelet 40L
- B. Russel: Kína 90L
- Kassák Lajos: Angyal föld 65L
- Jarnó József: Börtön 40L
- Komor András: Fischmann S. utóda 48L
- Wells: A láthatatlan ember 32L
- Julien Green: Adrienne 44L
- Móricz Zsigmond: Forró mezők 44L
- Sinclair Lewis: Wreen urunk 44L
- Sherwood Anderson: Tar 44L
- Paul Bourget: A lelkiismeret 44L
- Katajev: A sikkasztók 44L
- Krudv Gyula: Boldogult urfikoromban 44L
- Szittyai Zoltán: Aranykarika 44L
- Bojer: A nagy éhség 44L
- Bibó Lajos: Kétlelkű szerelem 44L
- Heltai Jenő: Almokháza 44L
- Smeljov: A pincér 44L
- Edmond Fleg: Mosesdiszkótés 140

Bukaresti hét

— Szaporodnak a kávéházak —

Bucuresti-Bukarest, február 27. Azoknak, akik hosszú idő után elkerülnek Bukarestbe, az első dolog, ami szemükbe ötlök, a sok új kávéház. Néhány évvel ezelőtt Bukarestben nem létezett egyetlen bécsi vagy budapesti értelemben vett kávéház. Mig ma...

A bukarestiek bodegákhoz, bisztrókhöz, söröződéhez voltak hozzászokva, amelyeket orrfacsaróan lengett át a mititei nyugati orr által elviselhetetlen illata. Felöltöben, kalapban, legtöbbször állva történtek a fogyasztások. Specifikus balkáni illatok, tisztaság hiánya, udvariatlan, bizalmaskodó pincérek. Az állandó üzemben levő primuson, bádogsütőben gözölgött a gyanus fasirozott és a koi-bász. Bárki benyulhatott az újjával.

Ez volt a régi Bukarest, amelynek uc-cáit még a bársonykaffános, vörösöves kasztrált „birzsárok“ tették specifikusan karakterisztikussá.

Mintegy két évvel ezelőtt nyit meg az első automata büffé. Forradalmat jelentett. A közönség megröhamozta. Reggeltől estig zsufolva volt. Két-három hónapig tartott ez, míg a szomszédokban megnyitott a konkurrencia automatája s utána gyors időközökben öt-hat nyitotta meg kapuit. Ragyogó transzparensek, színesen izzó neóncsövek kiáltották ki ezekből a büffékből az olcsóságot, a modernséget és a praktikusságot. Még éltek rövid ideig, de a közönség gyorsan rájuk uncs és sorjában kezdték bezárni őket...

Azután a kávéházi láz kezdte felújni a fejét. Ez a tény a legkarakterisztikusabban jellemzi a mai nehéz viszonyokat. Intézetek, amelyek nemrég a munka erejét, a nemzetgazdaságot és a gazdaságot jelentették — a bankok például — összeomlanak és üzlethelyiségükben női divat-, kozmetikai szalonok és kávéházak nyílnak.

Bukarest szívében, a Capsával szemben egy hatalmas bank helyén kávéház nyit meg. A masszív vasrudakat — amelyek pénzzel teli szafékat, részvényeket, váltókat és egyéb értékeket őrző vaskasszákát helyezték biztonságba — leszedték és helyükbe bársony-, selyemdrapériákat helyeztek, ragyogó lámpák, kristályablakok kerültek. A dologtalanok, vagy népszerűbben mondva a munkanélküliek, válogathatnak a fényesebbnél-fényesebb lokálok között.

A főutvonalakon, sőt a külvárosokban is elszaporodott a kávéházak száma. Puha bársonyszékek és keretek, masszív, modern butorok, barátságos arcu, elegáns pincérek csalogatják be a tétlenségre kárhozottakat ezreit. A bankok, a kereskedelmi vállalatok irodái, a kereskedések kihurokolodnak és átadják helyüket a kávéházaknak.

A nagykereskedelem, amelynek tőkére, hitelre, bizalomra van szüksége, halódik, átadta a helyét ennek a könnyű üzletágnak, amelynek sem nagy tőkére, sem olyan nagy bizalomra szüksége nincs.

Ezek a kávéházak tükrözik vissza a leg hibebben a mai viszonyokat. Amikor a gazdasági élet vérkeringése még egészenesen lüktetett, az embereknek nem

volt idejük kávéháza járni. Am ma ezek a fényes lokálok menedékhelyek; a ragyogó tükrök és a sziporkázó lámpák alatt, a sűrű dohányfüst ködében, letört egzisztenciák, a mai viszonyok hajótöröttei várnak és biznak egy jobb jövőben... Ezért szaporodtak el Bukarestben a kávéházak. Hátszegi Ernő

Select Mozgó bemutatja

„IGLOO“

A legérdekesebb és legmerészebb kulturfilm az eszkimók életéből. A film bemutatja az eszkimók primitív és hősi életét. Műsoron kívül: STAN és BRAN-nak pechje van.

Korlátozzák a tisztviselői fizetések leállítását

Bucuresti-Bukarest, február 27. A konverzió tervének felmerülése óta az adósok minden kategóriája beszűntette a tartozások fizetését, kivéve a tisztviselő osztályt, amelynek fizetését semmiféle törvény, se moratórium nem védi a hitelező mohóságá ellen. Az érvényben levő törvények korlátozzák ugyan a fizetésleállítások mértékét egy a köztisztviselőknél, mint a magánalkalmazottaknál, de az időközben életbe léptetett áldozati adók és fizetésleszállítá-

sok olyan minimumra szorították a tisztviselői javadalmaszásokat, hogy a levonások régi mértékének fentartása azt jelentené, hogy a tisztviselőknél nincs biztosítva a létminimumuk. Ezt végeredményben a munkadók, elsősorban az állam, mint a legnagyobb munkaadó érezné meg hátrányos módon. A kormány ezért elhatározta, hogy le fogja szállítani azt az arányt, amelyben ma a tisztviselői javadalmaszások letiltatottak.

A pénzügyminiszter már szétküldte rendeletét valamennyi állami hivatalhoz, amelyben értesíti a hivatalok vezetőit, hogy további intézkedésig a tisztviselői fizetéséből a 10 százalékos nyugdíjlevonásokon, valamint az esedékes adók összegén felül legfeljebb a nettó fizetési összeg 25 százalékát hozhatják levonásba, adósságok vagy egyéb kötelezettségek címén (a gyermek- és nőtartás esetét kivéve) a fizetés hetvenöt százalékát, tehát a tisztviselőnek kézhez kell kapnia bármekkora összegű tartozás terhelje is a fizetést.

Uránia Mozgó

A nagy érdeklődésre való tekintettel néhány napig

„Az üldözö“

Szenzációs kalandor-dráma. Főszerepekben: Hans Albers, Eggerth Márta, Gerda Maurus.

Ussischkin 20 millió fontot akar felhozni nagyarányu palesztinai földvásárlás számára

A különböző bankokban elhelyezett zsidó alapítványokért a KKL hajlandó ugyanannyi kamatot fizetni, mint a bankok. A deponált alapítványokat a KKL palesztinai földvásárlásra fogja fordítani

A Zsidó Nemzeti Alap elnöke szerint az eladható magántulajdonok még nem jelent nemzeti prosperitást

Jeruzsálem, február 27. A zsidó országépítés növekedő tempója, a zsidó bevándorlás méreteinek emelkedése mindinkább aktuálisabbá teszi az újabb földterületek megszerzésének kérdését. Ezt a tendenciát láthatjuk a transzjordániai földvásárlás ügyében is, jöllehet, a cionista exekutívé tartózkodott eddig minden nyilatkozattételtől. M. M. Ussischkin, a Zsidó Nemzeti alap elnöke most egy nagyszabású tervet készített, amelyet nagy vonalakban a néhány nappal ezelőtt Jeruzsálemben megtartott sajtó-konferencián ismertetett a lapokkal. A terv nagyarányu palesztinai földvásárlásról szól és megjelöli ennek módját és lehetőségét. Huszmillió fon-

tot akar felhozni Ussischkin zsidó földvásárlási célokra. Elgondolása a következő:

A világ különböző országaiban levő zsidó bankokban legalább 20 millió értékű alapítványok vannak letétbe helyezve. A Keren Kajemeth kijelenti, hogy mindazon intézeteknek, amelyek ezen alap-pénzek fölött rendelkeznek, hajlandó olyan kamatot fizetni, mint a bankok, ha ezek az intézetek elhatározzák, hogy az alap-pénzeket a KKL-nél deponálják, mely azokat zsidó kolonizációs földvásárlásra fogja fordítani Palesztinában. A Keren Kajemeth a maga nagy földbirtokaival, — mondotta Ussischkin —, több garanciát nyújt a betéteseknek, mint bármelyik bank. Elsősorban biztonságba helyezik pénzüket, másrészt lehetővé teszik a KKL-nek, hogy pénzüket segítségével óriási földterületet szerezzen meg a zsidó kolonizáció számára.

Ussischkin ezután kifejtette, hogy Palesztina ugynevezett prosperitásának tulkiabálása ártalmas lehet az országépítés menetére, mert félrevezeti a világg zsidóit és biztonságban ringatja az egész zsidóságot. Hamar elfelejtik, hogy a KKL felszerelési anyagi eszközök hiányában nem haladhat progresszíven előre. A 323.000 dunam földterületből, amely a Keren Kajemeth összirtokát képezi ma, csak 90.000 dunamot szerzett meg az utóbbi három év alatt. Ez pedig az előbbi évekhez képest visszaesést jelent. Jöllehet, a magánuton vásárolt narancskertekkel is szereztek zsidó földbirtokot. Eladható magántulajdonok azonban még nem jelent nemzeti prosperitást.

Szenderkényi Anna: Felszabadultak. A kitünö írónő a ma asszonyának és vergődő korunknak legizsőbb problémáit tárgyalja regényében. Ara csak 32 lej. Kapbató az Uj Kelet könyvosztályában.

Palestine Oil Industrie Shemen Ltd.-HAIFA Shemen ételolaj -- Shemen szappan

Ha az Ön fűszere még nem tartja raktárán a SHEMEN ételolajat, kérje, hogy azt szerezzé be és vásárlása alkalmával ezen márkával szolgálja ki.

Aki egyszer kipróbálta a prima minőségű SHEMEN-MENORAH házisappant, állandóan fogja használni. Darabja 6 lej.

Több mint 600 kereskedő árusítja a minőségben felülmúlhatatlan SHEMEN ételolajat, mert izletes, tiszta és kiadó-ságban vezet!

Báli divat színekre régi ruhákat is olcsón fest, tisztít Czink

Né
Helyszini ri
tömegebá
Németország
sapást mért a
eddig öntudatos
dásu német polg
meienk. Hitler
tette a kezét,
hogy szent és sé
polgárok Hinder
esett sürgönyöké
gyelmeztetik, ho
alkotmányra, a
téré és a demok
teletben tartásár
„Nem akarjuk
Ön a hamisan esk
Ön a mi szava
kerülhetett vol
most ül. Eppen
érteni, hogyan t
mány arculcsapá
Ilyen szövegü
denburgnak egy
egyesület ártatla
A választ azot
Frick birodalmi
bezáratta az eg
tizenöt lapot tilt
országban. A g
vagy kormányát
megfigyelő gyúr
első kellemetlen
Az uccán való c
A fe
haszr
Goering, a poro
felhívást intéz
amelyekben hang
hisz azokban a
rendőrség és a
hivatalos állasp
lyebb nézeteltérés

Influenza megó „Di sósob

örnek és rendörtis
az uralmon lev
párt, valamint a
csak a hatalom k
met nemzeti eszm
den más, ezek elle
nyilvánuló megm
egyenlő. Elmúlt a
fegyver azért va
használjuk. Soha
meggörbülni ann
karhatalmi egyén
cselekszik, még h
dott volt is ez a
tehát, amikor csak
A ná
sága“

Képzeltető, hogy
mények között az
tási szabadsága.
és Papen nyakra-f
céljaik szolgáltatá
állami apparátus
az ellenzék még m
ámulatából.
A szociáldemokr
pok kétharmada be
párt és a bajor né
nma szintén. Ezze
jai tozódódnak az
különböző házkuta
sokra vonatkoznak.
Jellemző a mai
következő eset is:
Thomas
Thomas Mann, s
szelben, a Wagner
val emlékbeszédet
német konzul, gró
adott tisztelőére. A
Beobachter óriási
hangu cikkben a
brüsszeli német k
le, mert Thomas
író befogadta a h

Németországban elhalkult a szabad szó és a szabad gondolat

Helyszini riport a nácik terrorjának működéséről. Göring főleg lövetni akar. A német szellemiség krémje tömegbázist akar teremteni Hitler elleni küzdelméhez. „Nem akarjuk elhinni elnök ur, hogy Ön hamisan esküdött“

— Az Uj Kelet állandó tudósítójától —

Berlin, február hó. Németország demokráciájára hatalmas szapást mért a nácik diktatúrája. Az eddig öntudatos és liberális gondolkodású német polgár nem akar hinni a szemünk. Hitler kormánya mindenre rátette a kezét, amiről eddig azt hitték, hogy szent és sérthetetlen. A megdöbbsent polgárok Hindenburg elnökhöz kétségbeesett sürgönyöket küldenek, melyben figyelmeztetik, hogy esküt tett a weimari alkotmányra, a szabadságjogok tiszteltetésére és a demokratikus vívmányok tiszteltetésére tartására.

„Nem akarjuk elhinni, elnök ur, hogy Ön hamisan esküdött. Ne feledje, hogy Ön a mi szavazataink nélkül sohasem kerülhetett volna arra a helyre, ahol most ül. Éppen ezért nem tudjuk megérteni, hogyan tűrhette Ön a német alkotmány arcúcsapását.“

Ilyen szövegű sürgönyt küldtek Hindenburgnak egy kölni szabadgondolkodó egyesület ártatlan álmódzóitól.

A választ azonnal meg is kapták rá. Frick bírodalmi belügyminiszter azonnal bezáratta az egyesületet. Átlagban tiztizenöt lapot tiltanak be naponta Németországban. A gyűléseket, ahol Hitler, vagy kormányát kritizálják, a rendőrség megfigyelő gyűrűvel veszi körül és az első kellemetlen célzásra szétkergetik. Az uccán való csoportosulás tilos.

A fegyver azért van, hogy használják

Goering, a porosz belügyminiszter nyílt felhívást intézett a rendőrtisztekhez, amelyekben hangoztatja, miszerint nem hisz azokban a híresztelésekben, hogy a rendőrség és a nemzeti szocialista párt hivatalos álláspontja között a legcsekélyebb nézeteltérés is lenne. Minden rend-

A politikai gyilkosságok és büntető náci-expedíciók napirenden vannak. Ha a megtámadott egyén védelmet kér a nácik ellen, úgy a rendőr süketnek tettei magát, vagy levegőbe néz.

Gyűlés a szabad szó érdekében

A még be nem tiltott ellenzéki lapok napok óta közlik az alkotmány intézkedéseit a gyülekezési és sajtószabadságról az egyén szabadon megnyilvánulható vélemény- és gondolat szabadságáról. Az ország legnevesebb szellemi harcossai Berlinben nagygyűlést hirdettek a szabad szó érdekében. A gyűlést összehívók között volt kancellárok, egyetemi tanárok, művészek, világhírű bölcselek, matematikusok szerepeltek. A belügyminiszter az illusztris lista láttára kénytelen volt megadni a gyűlésszolgálatot. Alig nyitotta meg azonban a gyűlést dr. Wolfgang Heine, Heinrich Heine késői utóda, amint Hitler nevét becsúszta, az éber rendőrtiszt a gyűlést feloszlatta.

A gyűlés után Németország szellemi életének színe-java olyan félelmetesen és önérzézetesen morajlott föl, mintha nem hatalmas egyéniségek volnának, hanem

valamilyen tömeg tagjai. Felháborodott, tiltakozó mondataikból sikerült néhányat ellesnem.

A szellemi vezérek vitatkoznak

Ossietzki Károly, a „Weltbühne“ című folyóirat világhírű satirikusa és dr. Wittfogel, a polgárság fejlődéséről írott nagy szerű könyv szerzője, valamint Heinrich Mann és dr. Marcuse, a Berliner Tagblatt egyik szerkesztője beszélgetnek. Ossietzki szólal meg először:

— Németországban meghalt a szabad gondolat.

Wittfogel indulatosan szól közbe:

— Ha engedjük, meghal. Ha nem hagyjuk magunkat, feltámad.

Heinrich Mann esillapítóan szól közbe:

— Azon a véleményen vagyok, hogy nem kell ingerelni a nácikat, hadd tombolják ki magukat.

Wittfogel és Ossietzki egyszerre tesznek szemrehányásokat Heinrich Mannnak azért, mert lemondott az akadémia elnök ségéről, Wittfogel hangoztatja, hogy ezt nem szabad lett volna megtenni, mert a nácik ellen csak a késhegyig menő harc

használ.

Heinrich Mann védekezik: — Nem magamért tettem, hanem az akadémiaért, mert nem akartam, hogy feloszlassák.

Ossietzki közbevág:

— Ön kimélni akarja az akadémia s feladja a harcot.

Wittfogel tovább folytatja:

Tömegbázist! — Össze kell fogni, mert különben ide- tipornak bennünket. Tömegbázist kell találnunk, amelyre harcunk támaszkodhatik.

Ossietzki helyesel:

— Egész életemben az individuum függetlenségéért harcoltam, nem akartam sem politikuskodni, sem pártok függvénye lenni. De az idő ma azt parancsolja, hogy csatlakozzunk azokhoz a reális szociális erőkhöz, amelyek egyedül képesek felvenni a kiméltlen harcot Hitler ellen. Egyenként, személyiségünk elszigetelt védelmében a nácikkal szemben nem vehetjük fel a harcot, mert leszorítanak bennünket a küzdőtérrel.

Wittfogel fejezi be Ossietzki gondolatmenetét:

— Hitler és farsásága nem fog kimélni senkit. Az ő számára a mi nagy erkölcsi presztizsünk — zsidó mételey, amit ki akarnak irtani. Ha semmiben, úgy ezen a téren eredményeket fog produkálni. Ma az a helyzet, hogy aki ellenünk van, az nincs velünk. Itt többé senki a személyiségéből egy jöttányit sem veszíthet. A játék egyetlen lapra van feltéve s a játékot csak a munkásság segítségével nyertethetjük meg.

A beszélgetés ezzel végetért. Németország szellemi kulturájának nagy reprezentánsai elváltak egymástól.

Pap Gábor.

Az új munkabíróságokról szóló törvény egységesíti a munkaadók és munkások között felmerülő konfliktusok elintézését

A munkabíróságok ítélete végleges. A látványossági adók új törvénye a román állampolgárokat alkalmazó színházak adóját 50 százalékkal leszállítja

Cluj-Kolozsvár, február 27. A hivatalos lap legutóbbi számában a munka bíróságokról és a látványossági adó új törvénye jelent meg, illetve az utóbbinak kiegészítő paragrafusai.

A munkabíróságok felállításáról szóló új törvény az egész országban egységesen rendezi a munkaadók és az alkalmazottak közötti jogviták bírói elintézését. Mint az Uj Kelet is megírta, ezeknek a jogvitáknak hosszas húza-vonák lettek a következményei, miután ezen a téren legnagyobb zavar uralkodott és az ország minden részében más és más hatóságok tartoztak az alkalmazotti viszonyból folyó perek eldöntésére.

Erdélyben általában az iparhatóságok döntöttek, ezekben az ügyekben, ez azonban a régi magyar törvények alapján történt és sok jogi vitára adott alkalmat. Az új munkabíróságok át fogják venni a döntőbíró szerepet minden ügyben.

A törvény intézkedik, hogy a munkaadók, munkások és magántisztviselők, vagy a munkások és tisztviselők között támadt konfliktusokat hogyan intézzék el. A munkabírósnak itt is első sorban egyeztetnie kell. Ha az egyezkedés nem sikerül, kerül sor ítéletre. A törvény meghatározza kik tekintendők munkaadóknak, munkásoknak és magántisztviselőnek. A munkabíróságok hatásköre a következő hat pontban van pontosan meghatározva:

1. Magánmunkabér szerződéseknél felmerülő viták.
 2. A kollektív munkabérszerződéseknél felmerülő viták.
 3. A munkások és tisztviselők között felerősítő vitás munkabér kérdés.
 4. A munkások és oly személyek között felmerülő viták, akik rendszeresen adnak munkaeszközök, munkahelyiséget, vagy motorerőt.
 5. A tengerészek és a hajótulajdonosok között felmerülő viták.
 6. Minden olyan kollektív munkakonfliktus, amelyek a törvényszékek hatáskörébe tartoznak.
- Olyan ügyekben, amelyben a vitás érték nem több, mint 50 ezer lej, a munkabíróság ítélete végleges és ellene csak felfolyamodással lehet élni. A tízezer

lejen aluli perek bélyegmentesek. Bélyegmentes az olyan alkalmazottak keresete is, akiknek a havi fizetése nem haladja meg az ötezer lejt.

A látványossági adó
A látványossági adó három osztályra oszlik. Első kategóriába tartoznak a színházi előadások, operák, revüi operettelőadások, mozik, táncegyüttesek és fellépések. A második kategóriába a szórakoztató estélyek, varieték, bárok, s a harmadik kategóriába

a sportmérkőzések. Az első kategóriába a látványossági adó 25 százalék, ha a színházak tagjai román állampolgárok, akkor 15 százalékos adót fizetnek, főtéve, ha a színház már tíz éve működik. (Ez a rendelkezés nagy megkönnyebbülést jelent a Magyar Színháznak is, amely eddig husz százalékos adót fizetett. A mozik adója egyelőre továbbra is 25 százalék, szórakoztató előadások adója 20 százalékos és sportadó 10 százalék.

Munkás-hány van Palesztinában!

A palesztinai munkásszervezet nem tud eleget tenni a nagy munkáskeresetnek. A Híradruth felhívása a Palesztina-Hivatalokhoz és Chaluc-szervezetekhez

Négy millió font magántőkét investáltak a zsidók 1932-ben Palesztinába

Jeruzsálem, február 27. A Híradruth Havodim, a palesztinai zsidó munkásszervezet konferenciáján — amelyről részletesen beszámolt az Uj Kelet — H. Frumkin gazdasági és pénzügyi referátumában megállapította, hogy 1932-ben négy millió font magántőkét investáltak a zsidók Palesztinába. Ebből 1,350,000 fontot földvásárlásra, 1,400,000 fontot építkezésekre, 500,000 fontot új iparokba, 900,000 fontot ültetvényekbe fektettek be. Az új építkezésekre fektetett tőkéből 550,000 font egyedül Tel-Avivra esett.

Rendkívül érdekes az a nyilatkozat, amit a Híradruth elnöksége adott a napokban a Zsidó Távirati Irodának. A munkásszervezet közli, hogy jelenleg az egész országban akut munkáskereset uralkodik. A 35,500 taggal rendelkező munkásszervezet (8—10 ezerre tehető a más szervezetekhez tartozó munkások száma) nem tudja ellátni az ország munkásszükségletét. Eppen ezért a Híradruth felhívással fordult az összes országok Palesztina Hivatalaihoz és Chaluc-szervezeteihez, hogy azonnal indítsák utnak azokat a zsidókat, akik certifikátot kaptak. Az utóbbi napokban 1400 munkásra jelentették be igényeiket a Hí-

tadruthnak a zsidó kolóniák és a munkásszervezeteknek nem állott módjában eleget tenni a kolóniák kérésének. A zsidó munkások utáni kereslet egyre emelkedőbb tendenciát mutat és az veszély forog fenn, hogy a zsidó vállalkozók, ha nem bocsájtnak azonnal rendelkezésükre zsidó munkásokat, úgy az ültetvényszervezet nem zsidó munkásokat fognak alkalmazni. A Híradruth azonnali munkára mobilizálja az ujonnan érkezett chalucokat, hogy legalább félig-meddig megfelelhessen a helyzet követelményeinek.

Keresztények s zsidó fronton. Irta: Dr. N. M. Gelber, fordította: Dr. Kupfer Miksa. A zsidó történelem legérdekesebb fejezeteit tárja fel ez a pompás könyv. Tizenhárom rendkívül érdekes monográfia a történelem azon keresztény alakjairól, tudósokról, írókról, fejedelmekről és diplomatákról, akik páratlan odaadással küzdöttek a zsidó nép jogaiért és szebb jövőjéért. Palesztina felépítéséért, olyan időben, amikor ezt maga a zsidó nem akarta. A könyv ára fűzve 90 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

Influenza ellen megóv a valódi

**„DIANA“
sósborszesz**

örnek és rendőrtisztek tudnia kell, hogy az uralmon levő nemzeti szocialista párt, valamint a német nemzeti párt nemcsak a hatalom képviselői, hanem a német nemzeti eszme megtestesítői is. Minden más, ezek ellen a tényezők ellen megnyilvánuló megmozdulás a hazaárulással egyenlő. Elmúlt a habozás ideje, tehát a fegyver azért van a kézben, hogy azt használjuk. Soha a haja szála nem fog meggömbölni annak a pillanatok, vagy karhatalmi egységnek, aki pillanatok alatt cselekszik, még ha egy kissé elhamarkodott volt is ez a cselekedete. Lőni kell tehát, amikor csak lehet.

A nácik választási „szabadsága“

Képzeltető, hogyan néz ki ilyen körülmények között az ellenzéki pártok választási szabadsága. Mig Hitler, Hugenberg és Papan nyakra-főre járják a vidéket és céljaik szolgálatába igénybe veszik az állami apparátus minden vívmányát — az ellenzék még most sem tud felocsúdni ámulatából.

A szociáldemokrata és kommunista lapok kétharmada be van tiltva, a centrum párt és a bajor néppárt egynemely organuma szintén. Ezzel szemben a nácik lapjai tobzódnak az usztásokban, amelyek különböző házkutatásokra és lapelkobzásokra vonatkoznak.

Jellemző a mai német atmoszférára a következő eset is:

Thomas Mann, a félbolseviki

Thomas Mann, a világhírű író Brüsszelben, a Wagner-centennárium alkalmával emlékbeszédet tartott. Este az ottani német konzul, gróf Lerchenfeld vacsorát adott tisztelőre. Az esztől a Völkischer Beobachter óriási ügyet csinált. Usztóhangu cikkben azt követelte, hogy a brüsszeli német konzult azonnal váltsák le, mert Thomas Mann, a félbolseviki író befogadta a házába.

Colfescu: Fel kellene akasztani ezeket a bűnözőket!

Nem talál elég súlyos paragrafusokat a szeszgyárosok megbüntetésére Colfescu'

Atavisztikus bűnözőknek és korrumpáló fajtának minősítette a zsidókat

Megkezdődtek a védőbeszédék a szeszmonstreperben

Cluj-Kolozsvár, február 27. (Az Uj Kelet tud.) Colfescu ügyész hétfőn délelőtt folytatta szombaton megkezdett vádbeszédét a szeszgyárosok monstreperében. Ezúttal részletesen foglalkozott minden egyes vádlott személyével és idézte a törvényparagrafusokat, amelyeknek alapján elítélésüket kéri. A közönség természetesen a vádbeszédnek erre a részére is kíváncsi volt és vasgárdista diákoktól kezdve a törvényszéki tanácselnökökig Kolozsvár lakosságának minden nemzetiisége és szociális árnyalata képviselve volt az egészségtelenségük zsufolt tárgyalóteremben.

A szeszszalás centrumai

Colfescu megállapította vádbeszédében, hogy Kolozs megye területén a szesz adóhűtőközlőknek három centruma volt: Szászfenes, Gyalu és Szentpál. Ez a három gyár mintegy százmillió lej adót vont el az államkasszából. Részletesen foglalkozik a szászfenesi szeszgyárban történetekkel, felsorolja a vádlottakat és a maximális büntetés kirovását kéri.

Haosnó értelemben beszél a szentpáli és gyalui gyáraknál történt üzemekről is, majd külön fejezetet szentel a szeszgyárak mellett működött pénzügyi személyzetnek, akiket még a szeszgyárosoknál is bűnösebbeknek minősít, mert mint az állam szolgálatában levő emberek, hagyják magukat megvesztegetni. Ezek a személyzetek, névszerint Turdean Pantilimon, Pop Vasile, Sopon Joan, valamint Russu Nicolae, ez utóbbi a kolozsvári adóhivatal egykori tisztviselője.

A „Jó koma“ vendéglő

Ráter ezután a „Jó koma“ című vendéglő szeszraktárában történt visszaélésekre és megállapítja, hogy ez a raktár a szeszszalásoknak legveszedelmesebb központja volt, mert a szászfenesi és gyalui szeszgyárak termékei innen kerültek ki a falvakba. Végül foglalkozik a távollevő vádlottak csoportjával és ezekre a bűntetőtörvénykönyvnek még szigorubb alkalmazását kéri.

100 millió lej adócsalás

Ezután részletezi az adóeltitkolások összegét. Szerinte az egyik kolozsvári szeszfinomítónál 25 millió, a szentpáli szeszgyárnál 17 millió, a gyalui szeszgyárnál 43 millió, a szászfenesi szeszgyárnál pedig 24 millió lej értékben károsították meg az államkasszát.

Ezután újra nemzetiiségi vizekre ezetett át Colfescu vádbeszéde.

Karthago és a szeszgyárosok

— Karthago elesett — közölte a hallgatósággal, mert Róma nem tűrte a felforgató elemeket. A jelenlegi p rben megkérdendő: mi pusztuljon el? A felforgatók Karthagója, vagy a román állam Karthagója. Ezek a vádlottak, akik négyezer éves, atavisztikus elnyomatásukat ölik bele a hamisításokba és csalásokba, akiket évezredek szenvedéseik degeneráltak, nem folytathatják azt a felforgató munkát, amellyel megvesztegetések és korrupciók útján méltéyzik meg az országot. Már Trajan császár üldözte őket. Spanyolországból inkvizíció kergette ki őket, Németországban a Rauberitterek üldözték ki az ország területéről. Ezek a szenvedések és az elnyomatásnak ez a sulya váltotta ki azt a reakciót, amelynek következtében a zsidók atavisztikusan bűnözők. De Romániában, ahol állampolgári egyenjogúsítást nyertek a zsidók, ahol egy fejlődő és civilizatorikus fajta közepette élnek, meg kell kívánnunk, hogy a zsidóság együttműködjön a románsággal az ország további fejlődéséért. El kell nyomnunk minden olyan törekvést, mely csalásokkal, a törvény kijátszásával és megvesztegetéssel rontja az ország erkölcsét és aknázza alá talapatát...

Végül kijelenti Colfescu, hogy a jelenlegi törvények tulságosan enyhék ahhoz, hogy a bűnösökre alkalmazhatók legyenek. Ha ma kellene új paragrafusokat

hozni ennek a bűncselekménynek büntetésére, ez sokkal szigorubb büntetéseket írna elő, mint a jelenlegi törvénykönyv.

— Halálbüntetés! — kiált közbe derült ség közepette dr. Klein Miksa.

— Igen — viszonzta Colfescu — ezek a vádlottak megérdemelnék, hogy felakasszák őket!

A hangos derültségtől követett kijelentéssel Colfescu befejezte több mint tízórás vádbeszédét.

A védőbeszédék

Utánna dr. Tauber Farkas védőügyvéd emelkedett szólásra, aki szükségesnek tartja bejelentni, hogy sem fizikai, sem lelkiereje nem versenyezhet a Colfescuval, éppen ezért a beszéde is rövidebb és sürített lesz. A védő jogi fejtegetésekbe kezd és vitába száll az ügyésszel, aki súlyosabb kvalifikációt kér, mint aminőt az állítólagos bűncselekményekre a tör-

vénykönyvek előírnak. Védencével, Strohl Mórral foglalkozik, akinek egyetlen bűne az, hogy Farkas Lajos Ferdinand uccai szeszfinomítójának alkalmazottja volt. Strohl a pénzügyörök vizsgálatának napról-napra ki volt téve, ennél a szeszfinomítónál állandóan a legszigorubb volt az ellenőrzés és soha hatósági részről nem érkezett feljelentés Strohl ellen, a kit igazán csak azért keverték a perbe, mert szerencsétlenségére a vizsgálat folyamán még alkalmazottja volt a szeszfinomítónak.

Felhívja a törvényszék figyelmét a téves minősítésre, amelyet úgy a vádiratban, mint a vádbeszédben megisméltöttek és végül a btk. 72-ik paragrafusára hívta fel a törvényszék tagjainak figyelmét, hogy ennek a paragrafusnak tanulmányozása mellett hozza meg ítéletét.

Tauber Farkas dr. beszéde után Decusara elnök felfüggesztette a tárgyalást.

KÖZGAZDASÁG

Megkezdődtek a szavazások a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank új kényszeregyezségi ajánlata fölött

Hétfőn kezdte meg a törvényszék a kényszeregyezség tárgyalását

Cluj-Kolozsvár, február 27. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári törvényszék negyedik szekciójának üléséremtél zsufolásig töltötte meg hétfőn a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság betéteseinek nagy csoportját. A törvényszék ma kezdte meg a bank új kényszeregyezségi kérésének tárgyalását. Linzmayer Károly törvényszéki tanácselnök

előtt több felszólalás történt, amelyeknek többségében a betétesék és képviselőik hozzájárultak a bank új kényszeregyezségi ajánlatához.

Déli fél tizenkettőkor a betérjesztett halasztási indítványok felett napirendre tért a törvényszék és ekkor kezdetüket vették a szavazások, amelyek egész napon át tartottak.

Az egészségügyi minisztérium ezen a héten visszavonja a rovarirtó és más ártalmatlan vegyszerek szabad árusítását korlátozó rendeletét

Cluj-Kolozsvár, február 27. Fűszerkereskedők és illatszertárosok körében nagy konsternációt keltett az elmúlt héten az egészségügyi miniszternek egy rendelete, amely hivatkozva az 1930-i egészségügyi törvényre, megtiltja a kereskedőknek a vazelin, glicerin, haj- és szőrtelenítőszer, kaucuk és gummi áruk, ásványvíz, karlsbadi só, menthol, rovarirtó szerek és sóborszesz árusítását. Eltiltja a naphtalin, flitt, rovarpór, borax-szappan árusítását. Mindezek a szerek különösen

a sóborszesz és szappanok egyik legkeresettebb cikkei a fűszerkereskedelmnek is, a rendelet tehát érthető megütközést keltett az érdekeltek körében.

A fűszerkereskedők és illatszertárosok kérésére a kereskedő testületek eljárta a minisztériumnál, ahol intervenciójuk eredményes volt. Az egészségügyi hivatalok még ezen a héten meg fogják kapni a minisztérium újabb rendeltét, amely az előbbi rendelet végrehajtását felfüggeszti.

Piaci jelentések

Cluj-Kolozsvár, február 27. Az elmúlt hétről a következő piaci jelentést adjuk.

vaspiacon

áremelkedés mutatkozott. A szegpiacon ötven százalékkal emelkedtek az árak. Alakulóban van a csavarkartell. A csizmapatkó kartell már megalakult. Kar tell várható vasalásokban és egyéb vas áru cikkekben. A várható emelkedések eredményeképp a tavaszi szezon előrelát hatólag nehezen fog megindulni.

A

cipőpiac

felkészülve várja a tavaszi szezont. A kereslet előre láthatólag emelkedni fog

és a cipőpiac bizakodva nézhetne a szezon elé, ha a forgalmi adótörvény fonokságai nem jelentenének súlyos csapást a kereskedelmre. Ezúttal a cipész kisiparosoknak kedvez a törvény, úgy, hogy a cipészkereskedelmnek erős konkurenciája lesz a cipész kisipar.

A gabonapic nagyjában ugyanaz, ami csütörtöki jelentésünkben volt. Németországban erős kereslet mutatkozott a magpiacon, nevezetesen lenese iránt. A chilei lenese itt erős konkurenciának mutatkozott. A belföldi gabonapiacon a lanyhulás fokozódott. A hátralékos buzaexportprémium kérdése még mindig nem nyert megoldást. Az árak a belföldi piacon a következők voltak:

Braña: A piac lanya. Árak: Kuko

Corso mozgó

Sunny vigoperett. Főszerepben: Marilyn Miller

rica 16.900—17 ezer lej, bab 22.000 lej, árpa 20.500 lej per vagon.

Konstanca: Kukorica 17.650—24.500, árpa 17.500—22.500, zab 19.000, buza 69 ezer lej per vagon.

Temesvár: A piac teljesen lanya és üzletellen. Árak: buza 70 kilogramos 60 ezer lej, 72—74 kilogramos 62—63.500 lej, 78 kilogramos 68 ezer lej, rozs 48 ezer lej, árpa 31 ezer lej, zab 23 ezer lej, kukorica 16—18 ezer lej per vagon.

Galac: Buza 70—71 kilogramos 66—67 ezer, árpa 17 ezer, zab 21 ezer, rozs 49 ezer, kukorica 15 ezer, bab 20—27 ezer lej per vagon.

Felkészül az ólomcsökartell a tavaszi szezonra. Az ólomcsökiacon az utóbbi napokban némi nyugtalanság volt észlelhető, amelyet kisebb ólomcsöküzemek alakulása idézett elő. Előreláthatólag árváltozások nem lesznek. Az ólomcsökartell lekötötte a nagybányai állami bányák teljes ólomtermelését és így erősen felkészülve várja az új szezont.

A mezőgazdasági gépkatrések behozatalát szabaddá tették. A vámvezér igazgatóság rendelete szerint a mezőgazdasági gépek alkatrészei tekintet nélkül arra, hogy kontingentálás alá tartoznak, vagy sem, szabadon importálhatók.

Menza-bál

Már csak öt nap van hátra a Zsidó Diákszegélyző Menza-báljájá. Aki emlékszik a zsidó diákság eddigi báljaira, az tudja, hogy ezek a rendezvények mindig felejthetetlen élményt jelentettek a kolozsvári zsidó társadalomnak. Az idei Menza-bál sem fog alul maradni az eddigiéknél, sőt minden jel arra mutat, hogy felül fogja múlni azokat. A bál óriási érdeklődés előzi meg. A vidéki városokban is nagyban készülődnek a diákság barátai és a központi rendezőbizottság is lázasan dolgozik, hogy valóban fényes siker koronázza ezt a nemeshivatásu báli rendezvényt.

Teaestély a Regalban. A kolozsvári zsidó iparosok aggmennházuk javára f. hó 28-án, kedden este 9 órai kezdettel a Regal kávéházban nagy teaestélyt rendeznek. A jótékonycélu estélyre ezuton is meghívja Kolozsvár társadalmát az aggmennház bizottsága.

Konstantinápolyban diákok tömegűntetést rendeztek a Nemzetközi Hálókocsitársaság ellen. Konstantinápolyból jelentik: A Nemzetközi Hálókocsitársaság palotája előtt diákok tömegűntetést rendeztek egy török alkalmazott elbocsátása miatt. A tüntetők az épület ablakait beverték, még mielőtt a karhatalom a helyszínre érkezett.

Óvakodjon az INFLUENZÁ-tól a kellemes illatu és fertőtlenítő „Szt. László” szappannel

Füst egy

A nyitott k

Ploest, február 27. Posesti község reneszánsz történetét Goare Joan 58 évesével 20 és 17 lea egy szobában fekvő ajtaját nyitva hálót meggyulladt, volt és nem lánót dult a szobába.

A belső a nag sé

A rendőrség

Oradea-Nagyv. Kelet tud.) A néség választásain vizsgálat befejeztékben igazolta választott hitközpóvici Péter pr. Räu Illés rendő dr. Pop Ionel bevei közölte, hog

A Z vezet

Cluj-Kolozsv Zsidó Diákszegély kás Imre elnök zsidó diákifjus t a diáksággal feladatokat, am segélyző elnö hogy tradíciój sággal készülő tanulmányai va zék minden tel dó társadalom ményeinek, am amely nagy er

A TELEFON azonnal elhozza a tűzoltókat és milliókat ment meg!

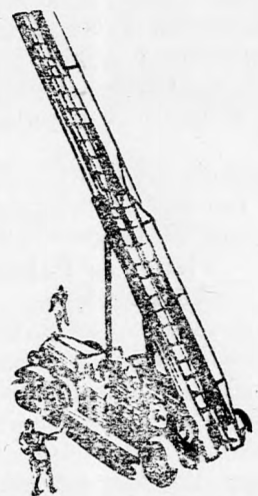

Bármely pillanatban történhet baleset — tűz ütethet ki. Azonnal a tűzoltóságra gondol. Bár csak azonnal jöhetnének! Azonnal jönnek is, ha a legközelebbi tűzörségnek telefonál.

A TELEFON a legértékesebb szolgálat, amelyet pénzéért kaphat!

Nem kell csakis tüzre vagy balesetre gondolnia, ha meg akar győződni róla, hogy a telefon szükséges az Ön házában. Ne feledje el, hogy ha telefonja van, annyiszor beszélhet a helyi hálózat előfizetőivel, ahányszor csak akar. A telefon mindenkor rendelkezésére áll, hogy minden ügyét olcsón elvégezhesse és ne feledje el, hogy ez a kis készülék az Ön asztalán Románia 50.000 és a világ 43.000.000 állomását köti Önt össze.

Azonnal felszereljük a telefonot, ha ir érte. Felszerelési költség mindössze 600 l.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

Füstmérgezésben meghalt egy öttagú család Ploesti közelében

A nyitott kályhától meggyulladt a fal és a füstben meghalt az alvó család!

Ploesti, február 27. Ploesti közelében lévő Posesti községben megdöbbentő szerencsétlenség történt tegnap. Goare Joan 58 éves gazdálkodó, feleségével 20 és 17 leányával és 15 éves fiával egy szobában feküdtek aludni. A kályha ajtaját nyitva hagyták és a fából készült fal meggyulladt, a fal azonban nedves volt és nem lánggal égett, hanem füst töltött a szobába, amiben az alvó család-

tagok megfulladtak. Reggel már csak az öt holttestre bukkantak a szomszédok. Az asszony és a gyermekek az ágyban feküdtek, a családfo egy széken ülve lette halálát. Valószínű, hogy leszállott az ágyról, hogy kinyissa az ajtót, de az óriási füst miatt egy székre rogyott. Az öttagú család tragédiája iránt óriási részvét nyilvánult meg.

A belügyminisztérium elismerte a nagyváradi hitközség vezetőségének szabályosságát

A rendőrségi felügyelő kedvezően referált a belügyi alminiszternek

Oradea-Nagyvárad, február 27. (Az Új Kelet tud.) A nagyváradi ortodox hitközség választásainak ügyében bevezetett vizsgálat befejezést nyert és teljes mértékben igazolta a szabályszerűen megválasztott hitközségi vezetőséget. Dr. Popovici Péter prefektus megbízásából dr. Ráu Illés rendőrségi felügyelő megjelent dr. Pop Ionel belügyi államtitkárnál, aki-vel közölte, hogy a nagyváradi hitközség

vezetőségét szabályszerűen választották meg, a vezetőség ellen emelt irredenta vádak pedig fantasztikumok. Dr. Pop Ionel a jelentést tudomásul vette és közölte a felügyelővel, hogy nem kíván további vizsgálatot a hitközség ellen. Dr. Popovici Péter prefektus ezt hétfőn közölte a hitközség vezetőivel, akiknek körében az intézkedés megnyugvást keltett.

A Zsidó Diáksegélyező új vezetősége és a zsidó diákság

Ankét a zsidó diákmenzán

Cluj-Kolozsvár, február 17. Az Erdélyi Zsidó Diáksegélyező új vezetősége dr. Farkas Imre elnökelete alatt ankétot tartott a zsidó diákifjúság körében és megbeszélte a diáksággal azokat a problémákat és feladatokat, amelyek rá várnak. A Diáksegélyező elnöke felhívta a diákságot, hogy tradíciójukhoz híven teljes komolysággal készüljön fel hivatására, kizárólag tanulmányával foglalkozzék és igyekezzék minden tekintetben megfelelni a zsidó társadalom várakozásainak és követelvényeinek, annak a zsidó társadalomnak amely nagy erőfeszítéseket tesz a diákok

támogatásáért. Dr. Farkas Imre kifejtette, hogy az új vezetőség a régi szellemben óhajtja vezetni a menza ügyeit és fentartja azokat az intézkedéseket, amelyek kizárnak a menzáról mindenféle politikai vitát és ha netalán akadna diák, aki a menza szellemét és érdekeit sértő tevékenységet fejtene ki, úgy azt haladéktalanul eltávolítják a menzáról. Az ankéton megjelent diákok teljes mértékben magukévá tették a Diáksegélyező vezetőségének álláspontját és nagy helyesléssel fogadták az új elnök beszédét. Igéretet tettek arra, hogy az E. Zs.

N. Sz. vezetését a diákság javát szolgáló munkájában minden igyekezetükkel támogatni fogják.

A diákság körében nyomban megalakultak különböző bizottságok a Diákse-

gélyező báljának technikai előkészítésére. Az E. Zs. D. új vezetősége és a diákság közötti megbeszélés nagy mértékben járult hozzá a két tényező közötti kapcsolat és szoros együttműködés kimélyítéséhez.

A kisantant államok katonai szerződést kötöttek Belgrádban?

A Giornale d'Italia katonai szerződés szövegét közli

Róma, február 27. A Giornale d'Italia katonai szerződés szövegét közli, amelyet a kisantant államok kötöttek a genfi szerződést megelőzően, Belgrádban. Genfben a Giornale d'Italia közlése élénk feltűnést keltett, mert ha a szöveg hiteles, a szerződés beleütközik a népszö-

gelyési alapokmány 16-ik szakaszába, amely más államok területén katonai átvonulást csak arra az esetre engedélyez, ha ehhez az összes tagállamok hozzájárulnak, illetve, ha maga a Népszövetség folytatna katonai akciót a békét megzavaró valamelyik állammal szemben.

Nem terjesztik ki a bankmoratóriumot az Egyesült Államok egész területére

Newyork, február 27. A bankválság állandóan növekvő arányai ellenére tartózkodni fognak az egész Egyesült Államokra kiterjedő általános bankmoratórium életbeléptetésétől, mert ez a tőzsdékre kedvezőtlen kihatással lenne.

Kolozsvár zsidó választói zárt sorokban állanak a kartellista mögött sorozatos tizedgyűléseket rendez a Zsidó Párt

Cluj-Kolozsvár, február 27. (Az Új Kelet tud.) A kartellpártok serényen készülnek fel a március 5-iki községi választásokra. A kartellbe tömörült pártok választói egyre nagyobb tömegekben váltják ki a városvezetés választási igazolványukat. Eddig mintegy 13.000 szavazó váltotta ki igazolványát, ami rendkívül élénk választási küzdelmet fog eredményezni.

A Zsidó Párt különös lelkesedéssel veszi ki a részét a választási küzdelemből. Egymást érik Kolozsváron a propaganda gyűlések, amely mindegyike tanúságot tesz arról, hogy a zsidó választók egységesen és megbontathatatlannul sorakoznak fel a Zsidó Párt és a kartellista mögött, jelölül annak, hogy a különböző kereskedő és iparos jelzőkkel dolgozó alakulatok nem tudtak részt venni a párt imponáló egységén.

Az elmúlt hét szombatján a Goldstein olajgyár udvarán lévő imaházban tartott a Zsidó Párt rendkívül népes és látogatott ülést. Ugyancsak tizedgyűlés volt a Bész Ahárn templomban is. Mindkét gyűlés a legnagyobb lelkesedéssel határozta el, hogy emberről-em-

berre való agitációval fog harcolni a Zsidó Párt teljes győzelméért.

Ma, kedden 7 órakor este tizedgyűlést tart a Zsidó Párt a Ferdinand királyi uti Beth Jakob templomban, dr. Klein Miksa, dr. Spitzer József és Schwartz Márton fogják a Zsidó Párt városi programját ismertetni.

Ugyancsak 7 órakor este a Sasz Chevera imaházában is tizedgyűlést tart a Zsidó Párt, ahol dr. Kertész Jenő, Rózsá Mór és Vigdorovics Izsó fognak fel szólalni.

Csütörtökön este a Monostori uti imaházban lesz tizedgyűlés, ahol fel fognak szólalni a Zsidó Párt összes jelöltjei.

Agónizál Cermak chicagói főpolgármester

Newyork, február 27. Cermak chicagói főpolgármester állapota változatlanul rendkívül súlyos. A légzési nehézségek állandóan tartanak s csak oxigén belélegeztetéssel tudják fentartani a lélekzést. Az orvosok feladták a reményt.

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség Palesztina-kirándulása

Tudnivalók a kirándulásról. (Harmadik közlemény)

Legutóbbi közleményünk óta nap-nap után utfnak be az érdeklődések és jelentkezések az E. Zs. N. Sz. temesvári központjához és a vidéki irodákhoz a Palesztina kirándulásra. Az érdeklődés lassanként olyan méreteket ölt, hogy különösen az I. és II. osztályú jegyek előreláthatólag a legrövidebb időn belül mind elkelnek. Nemcsak Erdélyben, de Erdély határain túl is sokan vannak olyanok, akik ennek a kirándulásnak a keretében akarják megnézni Palesztinát. Ez a tény mindennél jobban bizonyítja a kirándulás olcsóságát.

A kirándulás különböző részletei tekintetében állandóan folynak a tanácskozások és tárgyalások a különböző konzulátusokkal, a HAPAG-gal és a palesztinai programot megszervező palesztinai intézményekkel.

Alábbiakban újabb információkat adunk az egyes, felvilágosításra váró kérdések tekintetében.

Vízum és Palesztinahivatali költségek

Amint már előző cikkeinkben is közöltük, az E. Zs. N. Sz. temesvári központja mindenki számára gondoskodik a Palesztinára szóló vízum megszerzéséről. Felhívjuk mindenki figyelmét arra a körülményre, hogy ha esetleg már kész utleveleik a közeli hónapok folyamán lejárnak, úgy az utlevél legalább három hónappal a lejárát előtt vizumoztatandó. A palesztinai turista-vízum u. i. három hónapra szól, ezt azonban az angol konzulátus csak azon esetben adja ki, hogyha az utlevél a vízum lejártán túl is érvényes, legalább még egy pár napig. Ez tehát azt jelenti, hogy pld. egy június 15-én lejárt utlevél, legkésőbb március 15-ike előtt vizumoztatandó.

Ugyancsak az E. Zs. N. Sz. temesvári központja intézkedik az Európára érvényes utleveleknek a Palesztinára való érvényesítéséről is, kb. 300 lej költség elnében. Remény van arra is, hogy sikerül redukálni ezt az összeget, amely esetben azonnal közölni fogjuk.

Férfiak az utlevélhez mellékeljék a Cereul de Recrutare külön engedélyét, amelyben fel legyen tüntetve: „Merge in Palestina”. Az utlevél Palesztinára való érvényesítése csak ez esetben szerethető meg.

A vízum díja 400 lej. Egyéb költségek: KKL adó 50, Bull Allijah kb. 300 lej.

Azok tehát, akik az utlevelet Palesztinára való érvényesítés és vizumoztatás céljából beküldik, azok küldjenek egyidejűleg 1000 lejt a különböző költségeknek. Az elszámolást minden esetben utólagosan megejtjük. Az irodának csak a pénz beérkezése után van módjában az érvényesítéséről és a vízum megszerzéséről gondoskodni.

Fogadtatás Palesztinában

Már megkezdtek az első válaszok Palesztinából a fogadtatásra vonatkozólag. A Keren Hajjeszód jeruzsálemi főirodája örömmel üdvözlö a kirándulás tervét s már most bejelenti, hogy minden tekintetben igyekezni fog a rendelkezésére álló eszközökkel gondoskodni a kirándulók fogadtatásáról és az ország bemutatásáról. A Keren Hajjeszód főirodájának új épülete most készül, s a főiroda reméli, hogy annak nagyszabású, ünnepélyes felavatása ép az erdélyi kirándulók jelenlétében fog megtörténni.

Figyelmeztetés a kivándorolni szándékozóknak

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség központja nyomtatékosan felhívja mindenki figyelmét arra, hogy ez a kirándulás nem használható fel a Palesztinába való végleges kivándorlásra. Dacára annak, hogy sikerült az 50 fontos kaució felmutatását elengedtetni az illetékes hatóságokkal, különösen a III.-IV. osztályú utasoknál megtörténhetik, hogy szigorú ellenőrzésnek vetik őket alá, annak kikütdetésére, hogy nem-e szándékoznak Palesztinában maradni. Persze azok, akiknek csak egyszerű kirándulás a tervük, azok minden nehézség nélkül fognak partra szállni. Figyelmeztetünk mindenkít, hogy önmagának, az E. Zs. N. Sz. központjának és palesztinai cionista hatóságoknak okozna nehézségeket, ha tiltott módon akarna letelepedni az országban.

Konstantinápoly, Athén és Alexandria megtekintése

Mint már közöltük, a hajó Palesztinába menet fenti városokban is stacionál. A hajó tartózkodásának ideje alkalmat ad az egyes városok nevezetesebb látványos-

ságainak megtekintésére. Az E. Zs. N. Sz. központja a HAPAG hajóstársasággal e tekintetben is tárgyalásokat folytatott, melyek eredményeként közölhetjük a következőket:

Az Athénben való kiszálláshoz nem szükséges vízum.

A Konstantinápolyban való tartózkodáshoz szükséges a török vízum megszerzése, ami 200 lejbe kerül.

Az Alexandriára érvényes egyiptomi vízum 340 lejbe kerül. A vízumok megszerzéséről az E. Zs. N. Sz. gondoskodik.

A konstantinápolyi kirándulásra a HAPAG a következő programot állította össze:

- Aghia Sofia mecset.
- Bisilika Zisterne.
- Sultan Ahmet mecset.
- Hippodrom-tér.
- Művészettörténeti muzeum.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Volpone. Harmadszor adják kedden este a diadalmas sikerű Volponet s a rendkívüli érdeklődésből ítélve, ezt az előadást is zsufolt nézőtér tapsai és kacagásai fogják kísélni.

Hálás kis nő. A budapesti színházi évad legragyogóbb s legtartósabb sikere volt a Hálás kis nő, amelyet egyfolytában 150-szer adtak. Szerzője Bus Fekete László, aki pár nap előtt aratott ismét páriát ritkító diadalt a budapesti Vig-színházban a Pénz nem minden című legújabb darabjával. A Hálás kis nő témáját a színpadi élet furcaságaiból, félszeg ségeiből és mulatságos helyzetéből merítette. Csupa ötlet, csupa szín, csupa szellemesség. Két órán át tartó gondatlan bufelejtő mulatságot biztosít önmagának, aki megnézi a Hálás kis nőt. Igen nagy kedvvel készül rá a személyzet: Poór Lili, Vass Piri, Benes Ilona, Miklósy Margit, Czoppán Flóri, Tóth Elek, Tompa Sándor, Rajnai Sándor. Szerdán este lesz a Hálás kis nő első előadása s csütörtökön este adják másodszer. Mind a két előadásra árulják már a jegyeket.

A Magyar Színház heti műsora

Kedden este 9 órakor: Volpone, vagy a pénz komédiája. (3-szor. Ssz.: 56.)
Szerdán este 9 órakor: Hálás kis nő. (Budapestben 150-szer adott udonság. Először! Ssz.: 57.)
Csütörtökön este 9 órakor: Hálás kis nő. (Ujdonság másodszer. Ssz.: 58.)

Az Opera műsora

Szerda, március 1: A madarász.
Péntek, március 3: Szünet.
Vasárnap, március 5 (este): Rigoletto.

CORSO-MOZGO műsora

Sonny. Vigoperett. Marylia Miller.

Biztosan megóvja Önt a hűlés ellen a

pasztilla

Suleiman mecset.
Bayazid-tér.
A Pireus-Athén kirándulás programja:

- Akropolis.
- Aeropag, Pnyx, Sokrates-börtön, Philopapusz szobor.
- Dionysius színház.
- Theseus templom.
- Stadion.
- Jupiter templom.
- Hadrian diadalív.

A kirándulások ára: Konstantinápolyba és vissza a hajóról kb. 5-600 lej. Pireus-Athénbe és vissza a hajóról kb. 900-1000 lej. Ezekben az összegekben az összes költségek (kihajózás, körutazások, vezetőik, beléptidíjak stb.) bennefoglaltatnak.

- Bécs. 20.45: Szimf. hangv.
- Berlin. 19.10: Farsang.
- Varsó. 21.05: Ének- és zenekari hangv.
- Milánó. 20.30: Operett.
- Róma. 20.15: Grammofónlemezek.
- Osló. 20: Filharmónikus hangv.

Szerda, március 1.

Bukarest. 19.40: Grammofón. 20: Gordonka. 20.45: Zongorahangv. 21.15: Hegedű.

Budapest. 9.15: Hangv. 12.05: Cigányzene. 5.30: Ének, dalok. 6.30: Grammofónhangv. 7.30: Szép Ernő vidám előadása. 8: Zongora és hegedű. 8.15: Cigányzene. 10.10: Kültügyi negyedóra. 10.25: Az Operaháztagjaiból alakult zenekari hangversenye.

- Bécs. 22.10: Zenekari hangv.
- Berlin. 21: Zenekari hangv.
- Breslau. 19.05: Hegedű.
- Frankfurt. 22.35: Esti hangv.
- Varsó. 20.15: Kamarazene.
- Milánó. 19.35: Kávéházi zene.
- Prága. 20.05: Filharmónikus hangv.
- Pozsony. 18: Szmétana művel.
- Osló. 18: Zenekari hangv.
- Stockholm. 21: Zenekari hangv.

SELECT-MOZGO műsora

Kedd 3, 5, 7 és 9 órakor:
Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor:
Iglóo. Legérdekesebb és legmerészebb kulturfilm az eszkimók életéből. Műsoron kívül legújabb hangos heti híradó.

ROYAL-MOZGO műsora

(Iparkamara új palotájában)
Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9.kor.
Ma, kedden: Expresssházasság. Német zenés vígjáték. Fősz.: Dolly Haas, Verebes Ernő, Fritz Grünbaum.
Jön: Hajnali merénylet. A legzenialisabb német detektívfilm.

SZÍNHÁZ-MOZGO műsora

Kedden 3, 5 és 7 órakor: Napsugár az égen. Abrahám Pál legszebb muzsikájú filmoperettje. Főszereplők: Eggerth Mártha, Hermann Thimig, Verebes Ernő. Műsor előtt: A legújabb világhíradó.

URANIA-MOZGO műsora

Kedd 3, 5, 7 és 9 órakor:
Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor:
Az üldöz. Szenzációs rendőrfilm. Főszerepekben: Márta Eggerth, Hans Albers, Gerda Maurus. Műsoron kívül legújabb hangos heti híradó.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, február 28.

- Bukarest. 20: Szimf. hangv. 21: Előadás. 21.15: Schumann: I. szimf. 22.45: Hírek.
- Budapest. 9.15: Szalonzenei hangv. 9.30: Hírek. 12.05: Házikvartett. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. — 4: A kolozsvári színház. 5: Az Operaház zenekari hangv. 6.15: Francia nyelvoktatás. 6.40: Cigányzene. 7.30: Előadás. 8: Száz év előtti farsang. 9: Pontos időjelzés, időjárás 9.15: Farsangi kabaré.

Ganz Abrahámné

Köcsér szakácskönyve

ismét kapható az UJ KELET könyv-osztályánál

Ara 180 lei

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3 lej, vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apró hirdetés 30 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetéseket díja előre fizetendő, Jeligés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Két-három személy lakást, fürdőszobahasználattal és teljes ellátást kaphat. Klastrom ucca 2/b. Óvár.

Egy nagy raktárhelyiség műhelynek is alkalmas kiadó. Honvéd ucca 73.

חיים קצח ומצות שמורים חחה השגחה ההנהיגה שליטא כמה יוכל להשיג אאלו ישראל בערונא

Bernáth Izrael Margitta, Jud. Bihar

20.000 lej készpénzt raktárnoki, irodai, ügynöki vagy bármilyen állás ellenében használatra átengedném. Címet „Azonnal” jellegre kérek.

Ponyvákát minden méretben, alkalmasi áron. Érdeklődni „Vénus” Wesselényi ucca 19.

Eladó Wertheim-kassza, topolyabetétes félháló, 1 cirkula 5 fűrészlappal. Cím a kiadóhivatalban.

Ügyes kifutófiu, megbízható, bármilyen állást keres. Cím a kiadóban.

Vas-, fűszer- rövidárusegéd alkalmazást keres szerény igényekkel. Cím: Áron Miksa Cluj, Atjáró u. 6.

Női ruhát jutányosan vállalko a legújabb divat szerint. Rosenfeldné, Schächter Lenke, Calea Foch Maresal (v. Magyar u.) 57.

Wir suchen einen ledigen jungen Mann, tüchtige organisatorische Kraft zur Administrativen Leitung des neugegründeten „Sinai“ Talmudtorah Vereines. Hebräische, rumänische, deutsche und ungarische Sprachkenntnisse erwünscht. Gehalt laut Übereinkunft Offerte sind zu adressieren „Sinai Verein“ Str. Londrei 9. Die Vereinleitung.

Naponta frissen fejt köcsér tehén és bivalytej (házhöz szállítva is) kapható Schwarz Ignácénál Str. Filipescu (Szentlélek u.) 7.

Kelengyék készítése, függöny és ágyszerítő összeállítás, csipkebevarrás, párna montírozás, előrajzolás a legújabb min-ték szerint legszebben és legolcsóbban Fisch Böcke közimunkaszalonjában Str. Baritiu 16.

Royal „Express”

a legszelemesebb játék. Fősz.: Do baum, Verebes E. Következő műso A szezon kimag

— A La Manch között egy angolból jelentik: A manővrozó H33-ütközött és suly Már éppen silyed közelben levő egy nyujtott smegme személyzetet a biz kes tengeralttjár

— Hóvíharok A jelentik: Hóvívata tak a külvilágtól. autók tucattjai az akadtak el. A kár a lió font sterlinget.

— Három kisl németországi folyó tik: A bajororszá a Regnitz folyó je betört s a gyerme lyó vízbe. A hárd fiatalabbja 3, legid Székrekedés, bél az okozója Este 2 reggelre könnyű idéz elő.

— Harminehat politikai adósságai jelentik: A konjur milliárd márkára legi politikai jelle get. Az államok tartozásai 60 milli adósságai 20 milli

Láz, bágyadt dalmak az első je dekezzünk ez álno k k a meghülés el gyelmenkülví hagy vednek ebben a be betegség náthával dik, mert a kóroko esőveken keresztül A nátház járvány szájunkat és garat tól megvédjük. Er sabb a jóízű és a b misítő Panflavin

Hutchinson

— A nagyváradi választás utóhang hetilap a váradi h len a minisztérium foglalkozva, többek az orthodox közp terjesztéssel élt a ben az iroda az i nevezése ellen t hogy a minisztéri semmisítése ellen Mint illetékes hely nek az állításnak valóság A közpon ugyanis nemcsak kinevezése ellen, ha semmisítése ellen ára való hivatkoz takozik, kifejtvén, vizsgálása, elbírálá s pártokon felüli körbe tartozik, a vetlenül sem oka elsőfokulag beleny ellenköz lépés a f nak, — amelyet az legfelsőbb helyen szabályzat biztosít. lantené. Itt említjű forgó hetilap dr. M interpellációját is amennyiben dr. M dotta, hogy a hitk semmisítése a kult kracionális joga. hangszulyozta, hogy lat és az érvénybe telmében mindenek autonóm szerveire minisztrativ termé minisztrivum csak vé bebbzési fórum var

HIREK

Royal Mozgóban „Express-házasság”

Ma, kedden a legszemlésebb német zenés vigjáték. Fősz.: Dolly Haas, Fritz Grünbaum, Verebes Ernő, Heinz Rühman. Következő műsor: Hajnali merénylet. A szezon kimagasló eseménye. Detektivfilm.

— A La Manche csatornán aknába ütközött egy angol buvárnaszád. Londonból jelentik: A La Manche csatornán manővrozó H33 buvárnaszád aknába ütközött és súlyosan megrongálódott. Már éppen süllyedni kezdett, amikor a közelben levő egyik hadihajó segítséget nyújtott s megmentette a hatvan főnyi személyzetet a biztos haláltól s az értékes tengerallatjártót kikötőbe vontatta.

— Hóvíharok Angliában. Londonból jelentik: Hóviharok számos falut elzártak a külvilágtól. Autóbuszok és teherautók tuatjai az utak hótorlaszai előtt akadtak el. A kár meghaladja az egy millió font sterlinget.

— Három kisleány alatt betört egy németországi folyó jege. Berlinből jelentik: A bajorországi Bamberg közelében a Regnitz folyó jege három kisleány alatt betört s a gyermekek belefutottak a folyó vizébe. A három halálos áldozat legfiatalabbja 3, legidősebbje ötéves volt.

Székrekedés, bélrenyheség sok bajnak az okozója Este 2-3 szem Artin dragée reggelre könnyű, normális, bő ürülést idéz elő.

— Harminehat milliárd márka a világ politikai adósságainak összege. Berlinből jelentik: A konjunkturakutató intézet 37 milliárd márkára becsüli a világ jelenlegi politikai jellegű adósságainak összegét. Az államok kereskedelmi külföldi tartozásai 60 milliárdot s a köztisztviselők adósságai 20 milliárdot tesznek ki.

Láz, bágyadság, fej és végtagfájdalmak az első jelei a náthaláznak. Védőkezzünk ez álnok betegségtől. Sokan, akik a meghülés első jelét a fejfájást figyelmen kívül hagyják, hosszú ideig szenvednek ebben a betegségben. Gyakran a betegség náthával és torokfájással kezdődik, mert a kórokozók a száj és a légzőcsövekben keresztül jutnak a szervezetbe. A náthához járvány idején tanácsos, hogy szájunkat és garatüregeinket a fertőzéstől megvédjük. Erre a célra legalkalmasabb a jóízű és a bakteriumokat megsemmisítő Panflavin pasztilla.

Hutchinson hó- és sárcipő

— A nagyváradi orth. zsidó hitközségi választás utóhangjai. Egy nagyváradi hetilap a váradi hitközségi választás ellen a minisztériumhoz beadott panasszal foglalkozva, többek között azt írja, hogy az orthodox központi iroda elnöke felterjesztéssel élt a minisztériumhoz, melyben az iroda az interimár bizottság kinevezése ellen tiltakozik, azonban azt, hogy a minisztérium a választást megsemmisítse ellen a felekezet autonómiáját illetékes helyről közlik velünk, ennek az állításnak éppen az ellenkezője a valóság. A központi irodai felterjesztés ugyanis nemcsak az interimár bizottság kinevezése ellen, hanem a választás megsemmisítése ellen a felekezet autonómiájára való hivatkozással a legélesebben tiltakozik, kifejtve, hogy a petíció megvizsgálása, elbírálása és esetleg a döntés a pártokon felüli központi iroda hatáskörébe tartozik, a minisztériumnak közvetlenül sem oka sem módja az ügyben elsőfokulag belenyulni és minden ezzel ellenkező lépés a felekezet autonómiájának, — amelyet az orthodoxia részére a legfelsőbb helyen jóváhagyott szervező szabályzat biztosít — súlyos sérelmét jelentené. Itt említjük meg, hogy a szóbanforgó hetilap dr. Marton Ernő képviselő interpellációját is tévesen adta vissza, amennyiben dr. Marton nem azt mondta, hogy a hitközségi választás megsemmisítése a kultuszminisztérium diszkrecionális joga, de ellenkezőleg, azt hangsúlyozta, hogy az eddigi joggyakorlat és az érvényben levő törvények értelmében mindenekelőtt a zsidó felekezet autonóm szerveire tartoznak az ilyen adminisztratív természetű kérdések s a minisztérium csak végső fokon, mint felbontási fórum van hivatva dönteni.

Felhívás a zsidó választókhoz!

Felkérjük a zsidó választókat, hogy a közelgő községi választásokra való tekintettel, választói igazolványukat a legrövidebb időn belül szerezzék be.
1. Mindazoknak, akiknek „Carnet de Identitate”-juk (a város által kibocsátott választási könyvecskéjük) van, azokat láttatassák 1933-ra.
2. Azok pedig, akik „Carnet de Identitate”-vel (választási könyvecskéjük) még nem rendelkeznek, egy régi szavazócédula alapján a Zsidó Párt utján fénykép és díjmentesen szerezhetik meg a könyvecskét, amely szavazóigazolvánnyal szolgál avatásdoknál.
Ugy a láttatkozás, mint a Carnetek kiadása a Primaria 30-as számú szobájában történik.
A Zsidó Párt irodája (Főter 19., I. emelet) naponta d. u. 4-7-ig áll a választók rendelkezésére.
Az elnökség.

Öngyilkos lett Constantin Varlam kolozsvári katonai szabó

Anyagi gondjai miatt revolverrel mellbelőtte magát

Cluj-Kolozsvár, február 27. (Az Uj Kelet tud.) Ma délelőtt tragikus öngyilkosság történt Kolozsváron. A Mikó uca 38. szám alatti házban revolverrel szívenlőtte magát Varlam Constantin, akinek a Deák Ferenc uca 76. szám alatti katonai egyenruha és sapkakészítő műhelye van. Varlam reggel nyolc órakor, üzletnyitás előtt követte el az öngyilkosságot, de a lövés nem találta el a szívet. Súlyos tüdővérrel a klinikára szállították Varlamot, akinek állapota életveszélyes.

Varlam 10 éven keresztül Balan Iosif üzletében dolgozott és csak nemrégiben

nyitott önálló üzletet. Ez azonban nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket és a kereskedő súlyos anyagi gondokkal küzdött. Ma reggel, mint rendesen, sógora, Iancu Osias nyitotta meg az üzletet, de félkilenkor, amikor Varlam be szokott jönni az üzletbe, Osias hiába várta sógorát. Hazasiétt, ahonnan azt a választ kapta, hogy Varlam beteg. Később értesítették a városban lakó hozzátartozókat, hogy Varlam öngyilkosságot követett el. Hozzátartozói anyagi gondokban keresik az öngyilkosság okát.

Jön a Royal Mozgóba

„Hajnali merénylet”

A szezon kimagasló eseménye. A legizgalmasabb, legszenálisabb német detektivfilm aratta Berlinben a szezon legnagyobb sikerét. Fősz.: Karl Ludwig Diehl.

— Eljárás indult meg a newyorki National City bank elnöke ellen. Newyorkból jelentik: Eljárás indult meg Ch. Mitchell, a National City bank elnöke ellen. Az a vád ellene, hogy adóeltérítést követett el és hogy a tőzsdépánik idején intézett ének-bukására spekulált. Newyorkban az eljárás megindulásának híre nagy szenzációt keltett. Általában helyeslik a Mitchellle szembeni szigorú fellépést, mert az esetleges lanyhaság a mostani amerikai bankválság idején komoly következményekhez vezethetne. Az amerikai igazságügyi minisztérium is bekérte magához az ügy iratát.

Ovomaltine nélkül nem teljes a reggeli. — Meghalt Sándor orosz nagyherceg. Nizzából jelentik: Sándor orosz nagyherceg a francia Rivierán, Roquebrunben 66 éves korában meghalt.

— Csehszlovák importőrök nagymennyiségű búzát vásároltak Bulgáriában. Prágából jelentik: Csehszlovák importőrök az utóbbi hetekben nagymennyiségű búzát vásároltak Bulgáriában. A januári összehozatal elérte a kétezzer vagont, de február sem marad sokkal ennek a mennyiségnek mögötte.

Erős, vérbő, kővér emberek számára a természetes „Ferenc József” keserűvíz ráponként való ivására a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendes bélműködést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a Ferenc József víz szívé és idegbajosoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint közszenyben és csuszban szenvedőknek is nagyon jól tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. A Ferenc József keserűvízgyógy szertárakban és fűszerüzletekben kapható.

— Irodaát helyezés. Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó központi irodáját f. é. március 1-től kezdődőleg Str. Paris (v. Pap u.) 38. sz. alá helyezi át. Ezzel egyidejűleg az eddigi 6-74 telefonszám megszünteti és ezen időtől fogva a Tricotage 6-82. sz. telefonja alatt hívható.

— Agyonlőtte magát az olajpanamban részes magyar államvasutak beszerzési osztályának főnöke. Budapestről jelentik: Az olajpanama ügyében Szentiványi Ferenc, az államvasutak beszerzési osztályának főnöke tegnap hivatali helyiségében agyonlőtte magát és meghalt. A vizsgálat a visszaélések ügyében tovább folyik.

NATHA
INFLUENZA, GRIPPE ELLEN VÉD
ANACOT
Fertőtleníti a száját, torkot.

Kolozsvár uccáinak régi és új elnevezése címmel hézagpótló kis könyv hagyta el a napokban a sajtót. A könyv tartalmazza a város legújabb kerületi beosztását, továbbá az összes hivatalok, bankok, szállodák, újságok stb. pontos címét és telefonszámát. Ezenkívül az uccák régi és új neveit alfabetikus sorrendben. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában. Ára 20 lej.

— Házasság. Biró Gábor okl. gyógyszerész, néhai dr. Biró Géza gyógyszerész fia és Hajdu Márta okl. gyógyszerész, dr. Hajdu Dezső ügyvéd leánya, házasságot kötöttek. (Mindenképpen értesítés helyett.)

— Dr. Havas József fül-, orr- és gégeszakorvos külföldről hazakeresztett. Rendeléseit Unio uca 6 sz. alatt megkezdté.

— További amerikai államokat veszélyeztet a bankrön. Newyorkból jelentik: Maryland állam pénzügyei is zárva tartják pénztárait. Lehetséges, hogy a helyzet meg fogja követelni a bankzárlat további napokra történő kiterjesztését. Rön veszélyezteti Minnesotát is s valószínű, hogy még a mai nap folyamán ennek főkormányzója is életbe lépteti a pénzügyi moratóriumot.

Kipróbálta Ön már

Bikszádi viz

hatását gyomorbaja ellen? Ha elmulasztotta eddig, még ma kezdjen meg egy kurát. Főlerakat:

Rosenbaum E. C. Reg. Ferd. 129.

HAPRÓL NAPRA

A norvég Staaksrud 3000 méteren 4 perc 59.1 másodperccel új világrekordot állított fel a Hamarban megtartott versenyen. Engnstang Davosban felállított világrekordja a távon egy tized másodperccel rosszabb.

A hollywoodi filmsztárok keleti pompával berendezett különvonata kedden indul Hollywoodból Washington felé, hogy a sztárok részt vehessenek Roosevelt elnök beiktatási ünnepségein. A szerelvény utolsó kocsija pálmakert, melyet az utazás ideje alatt ibolyántúli sügáznak tesznek ki, hogy a délszaki növényzetnek ne hiányozzék a kaliforniai nap heve.

Az egyesült Államok csapata meghosszabbított játékidőben megérdemelten legyőzte Kanda csapatát a jégkorci világbajnoki döntőben s ezzel megszerezte az Uniónak a világbajnokságot. Eredmény 2:1. Az Egyesült Államok csapata nagyobb lelkesedéssel s győzni akarással játszott.

Az amerikai turnén járt bécsi Sängerknaben dalköröst érkezésénél a szövetségi kormány képviselőiben Dollfuss dr. szövetségi kancellár üdvözölte.

A londoni Olympia-palotát másfél millió font költséggel ki fogják bővíteni. Ez lesz a világ legnagyobb kiállítási scarnoka. Két mozgólépcsője óránként 12 ezer személy szállítására lesz alkalmas. Az épülettomb közepére vasúti állomást is terveznek.

Csehszlovákia megnyerte az idei jégkorci Európa-bajnokságot. Kétszeres meghosszabbítás után végeredményben 2:0 arányban győzött Ausztria csapata ellen.

EGYESÜLETI ÉLET

Dr. Weisz Sándor előadása a Wizoiban. Ma, kedd délután 5 órakor dr. Weisz Sándor tart előadást Hüllerről a Wizo nyilvános tartán, a Salom Klub helyiségében.

Bialik-matiné Kolozsváron. Vasárnap délelőtt zajlott le az Uránia-mozgó termében a kolozsvári Wizo és Aviva-Barrisszia Bialik-matinéja. A nívós ünnepélyt Danzig Hillél vezette be, aki előadásában Bialik költészetét és egyéniségét méltatta és rámutatott a héber költőkirály jelentőségére a zsidó nép életében és a héber irodalom fejlődésében. Ezután Forgács Sándor színművész lépett a színpadra és drámai erővel interpretálta Bialik A kabbalista. A vándortanító, Az öldöklések városában és Áldás című költeményeit. Bárdi Teréz művésznő Bialik líráját csillogtatta meg szavalaiban. Különösen a héber eredetű is előadott Hachniszeni tachasz kónofé (Fogadj szárnyaid alá) című verssel aratott viharos tetszést. Ezenkívül Schnejur költeményeiből is szavalt. A művészpárt meleg ünnepségekben részesítette a közönség, majd a Techaknah hangjaival ért véget az ünnepély.

Marx Károly halálának 50. éves évfordulója alkalmával március hó 19-én a kolozsvári Magyar Színházban nagyszabású emlékünneplést rendez a kolozsvári szociáldemokrata párt és a szakszervezetek tanácsa. A program rendezésének művészi részét Forgács Sándor színművész vállalta. Az ünnepély előkészületei már folynak és annak művészi színvonala méltó lesz a halhatatlan Marx Károly nagyságához.

Éttermesek!
Vendégeitek megelégedettek, ha
Olio Sasso-val
főz!

UJ KELET *Legújabb hírek*

Huszonkétszázmilliárd lesz az 1933-as év költségvetése

Elsimultak a költségvetési munkálatok nehézségei. Adónyugta felmutatását kéri a pénzügyminiszter a liszt-szállítóktól. Megkötötték a magyar-román kereskedelmi szerződést

Királyi aláírással ratifikálják a genfi kisanthant egyezményt

Bucuresti-Bukarest, február 27. (Az Uj Kelet tud.) A román-magyar kereskedelmi szerződés tárgyalásai február 23., 24. és 25-ig tartottak. A Lugosanu vezetésével megtartott értekezleten az összes ellentéteket elsimították és parafálák az egyezményt, amelyben megvetették a jövő kereskedelmi kapcsolatainak kölcsönösségi alapját. Rövi desen Budapestben újabb konferenciát tartanak, amely hosszabb terminusu szerződést fog megbeszélni az árucere és a két ország közötti kifizetések kérdésében.

Mind a két küldöttség javasolni fogja kormányainak az érvényben levő ideiglenes szerződések meghosszabbítását. Ez a meghosszabbítás 1933 március 31-ig tartana és ez idő alatt tartanak meg Budapestben a megbeszéléseket a két ország közötti kapcsolatok elmélyítése céljából. A két küldöttség egyetértett abban, hogy kormányainak egy román-magyar vegvesbizottság felállítására tegyen ajánlatot, mely bizonyos időközönként üljön össze és az volna a megbízás, hogy tanulmányozza és kezdeményezze a két ország közötti gazdasági kapcsolatok fejlesztésének kérdését.

Bucuresti-Bukarest, február 27. A CFR vezérigazgatója a deviza-tillommal kapcsolatban újabb rendeletet adott ki a sürgős kifizetések eseteinek szabályozására. A visszaélések megakadályozására és annak ellenőrzésére, hogy egy félnek egy hónap leforgása alatt ne fizethessenek ki tízezer lejnél többet, a külső hivatalok kötelesek, míg a központi hivatalok ellenőrzése alá a huszezer lejes összegek ellenőrzése tartozik.

Elsimultak a költségvetési nehézségek

Bucuresti-Bukarest, február 27. Tegnap reggel Madgearu megbeszélést folytatott Minorescuval, aki nem volt jelen a pénteki minisztertanácson. Madgearu tájékoztatta Mironescut sérelmeiről. A késő délelőtt folyamán ugyancsak Minorescu lakásán a kormány többi tagjai is megbeszélést tartottak és a költségvetés több pontjában megegyezés jött létre közöttük. Ez a megbeszélés a költségvetési munkálatok befejezésére jelentős hatással volt és így az a konfliktus, amely Madgearu és a többi miniszterek között a költségvetési kérdésben kiobbant, befejezettnek tekinthető. Így az a veszély, hogy Madgearu a költségvetési nehézségek miatt lemondana, elmúlt a kormány felől.

A liszt-szállítók adónyugtát kell hogy felmutassanak

Bucuresti-Bukarest, február 27. A pénzügyminisztérium értesítette a CFR igazgatóját, hogy a liszt- és liszttermékek szállítmányai átadásakor a feladóknak fel kell mutatniuk a proporcionális adó lefizetéséről szóló nyugtákat. Az intézkedés az 1 és 40 százalékos adóra vonatkozik.

Maniu és Mihalache megbeszélései

Bucuresti-Bukarest, február 27. Maniu és Mihalache montecarlói találkozásának

A legújabb magyar lexikon a Genius Kis Lexikon, mely 1618 hasábján 110.000 sorban 40.000 szót, 800 ábrát, 64 műmellékletet tartalmaz. Az 1932-es kiadás ára 545 lej helyett 120 lej fizetve, 150 lej egész számba kötve. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség (20 lej) előzetes bekládása mellett (bélyegben is) vagy utánvétal.

nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak. Hír szerint Maniu a költségvetés befejezéséig Montecarlóban marad. Mihalache részletesen informálta Maniut a költségvetési munkálatokról és közölte, hogy az összes nehézségek elmúltak és a költségvetést 22 milliárd lejre sikerült redukálni. Ezzel kapcsolatban az Epoca megjegyzi, hogy a költségvetési vitát a kormány nem engedi elnyújtani és a parlamenti szesszót feltétlenül lezárja, minden meghosszabbítás nélkül.

A kisanthant szerződés Bucuresti-Bukarest, február 17. A külügyminisztériumban tanácskozásokat folytattak arra vonatkozólag, hogy a kisanthant genfi szerződését a parlamentben ratifikáltassák, vagy sem. A tárgyalások eredményeképpen a külügyminiszter úgy döntött, hogy az egyezményt nem nyújtják be a parlamentnek, hanem csak királyi aláírással fogják ratifikálni.

Felmentették Littkénét

Budapest, február 27. A büntetőtanács ma délre tüzte ki Littke Kálmáné büntetését az ítélethírdetést. Littkéné nem élt a zárzó jogával. A büntetőtanács büncselekmény hiányában felmentette Littkénét a szándékos emberölés vádjá alól. Egyébként tegnap Littkéné a Horthy Miklós uton a sikos járdán elcsuszott s balkarját törte.

A szovjet hatalmas fegyvervásárlásokat eszközölt Franciaországban

Rövidesen messzemenő gazdasági megállapodás jön létre Szovjet-orszország és Franciaország között

Párizs, február 27. Az Action Française szerint a Franciaországból szovjet területre visszatért orosz katonai misszió elutazása előtt fegyvervásárlásokat perfektuált Franciaországban. Ezzel kapcsolatban úgy hírlik, hogy a szovjet és a francia kormány megállapodtak abban, hogy a két ország köl-

csönösen katonai attasékat fog küldeni párizsi, illetve moszkvai nagykövetségükhez. A szovjetlapok remélik, hogy rövidesen messzemenő gazdasági megállapodás fog létrejönni Franciaország és a szovjet között.

Másfélmilliót sikkasztott a Monitorul Oficial aligazgatója

Bucuresti-Bukarest, február 17. Bukarestben újra óriási botrány van a Monitorul Oficialnak. Emlékeztet az az óriási arányú sikasztás, amelynek hőse a Monitorul Oficial igazgatója volt. Egy rovancsolás alkalmából rájöttek arra, hogy a fegyházban ülő igazgatónak mel-

lő utóda támadt Traian Bratvanu aligazgatóban, aki másfélmillió lejt sikkasztott el a Monitorul Oficial pénztárából. A megtévedt igazgatót a rendőrség őrizetbe vette.

Tegnap nagy erővel folyt a választási propaganda Németországban

A nemzeti szocialisták felvonulást rendeztek Berlinben. Újabb jelentések a naci terror frontjáról

Berlin, február 27. A nemzeti szocialisták tegnap 60 ezer ember részvételével felvonulást rendeztek Berlin keleti városrészein keresztül. Incidensek nem fordultak elő.

Párizs, február 27. A Les Dernieres Nouvelles du Strassbourg c. lapot Németországból kitiltották. A Hitler-kormány uralomrajutása óta ez az első eset ilyen intézkedésre franciaországi lappal szemben.

Berlin, február 27. A választási propaganda tegnap nagy erővel folyt. A kormányférfiak közül Göring az erfurti stadionban, Frick dr. Potsdammban, Papen a Fekete-fehér-piros harc front gyűlésén Bremenben s a gyengélkedő Hugenberg berlini lakásából Kas-

selbe továbbított beszédeket mondottak. Berlin, február 27. Rausch acélszakos-vezető választási propagandabeszédeiben kijelentette, hogy közelebbről a szakszervezetek állami felügyelet alá fognak helyeztetni Németországban.

Berlin, február 27. A Münchener Post bajorországi szociáldemokrata lapot március másodikáig betiltották.

Meghosszabbították a Mihai vajda 20 lejesek beváltását

Cluj-Kolozsvár, február 27. A Banca Nationala közli, hogy a Mihai vajda fényképével áltott 20 lejes érmeek beváltási határidejét április hó 1-ig meghosszabbították.

Az ügyész és a zsidók

Az ügyésznek az a kötelessége, hogy vádoljon és az a hivatalból rákényszerített feladata, hogy a vádlottakat és azok cselekedeteit a legsötétebb színben fesse le a bíróság előtt.

Ennyi és nem több az ügyész kötelessége.

De ennyi és nem több az ügyész joga is. Ahhoz nincs joga az ügyésznek, hogy egyes vádlottak cselekedeteit egy egész népet hurcoljon a vádlottak padjára.

Cölfescu ügyész pedig ezt teszi. Teátrális hatások kedvéért antiszemita frázisokhoz nyúl és úgy akar megfelelő atmoszférát teremteni a vád számára, hogy az egész zsidóságot atavisztikus bünyözöknek hirdeti.

Ilyen frazeológia a cuzista lapba való és nem a királyi ügyész szájába.

A királyi ügyésznek rá kellene csapni egy ilyen kijelentésre, ha másnak a szájából hangzik el a bíróság előtt.

Mint hogy ezáltal maga az ügyész követte el a sértést, nem kételkedünk abban, hogy az igazságügyminiszter meg fogja találni a módját a megfelelő megtorlásnak.

Konstancában meghalt Clato Aurel kolozsvári hírlapíró

Cluj-Kolozsvár, február 27. (Az Uj Kelet tud.) Ma a kolozsvári rendőrséghez távirat érkezett, mely egy kolozsvári román újságírónak hirtelen halálát jelentette be. Clato Aurel hírlapíró Színájába utazott Kolozsvárról és a vonatfülkében szélütés érte. A román körökben ismert, előrehaladott koru hírlapíró ismerősei körében a halálhír általános részvételt váltott ki.

Kisenevben német telepek kommunista szervezést leplezték le

Bucuresti-Bukarest, február 27. (Az Uj Kelet tud.) Kisenevben és a megyében a sziguranca több letartóztatást eszközölt. A letartóztatottak között igen sok német nemzetiségű van. Palanean Cetatea megyében letartóztatott egy orosz kurirt, akinél több levelet találtak, amelyek a letartóztatott német kommunistákhoz szölettek. Kisenevben nagy szenzációt keltett a leleplezés, amelynek még fejleményei várhatók.

MUSSOLINI VILLOMASAI. Emil Ludwig, a világhírű író, a nagy emberek életének és belső világának éles szemű kutatója világhírű könyvét a mai Európa kétségtelenül legizgatóbb, legszívesebb politikai egyéniségéről — Mussoliniról írta. A könyv kapható az Uj Kelet könyvosztályában. Ára csak 57 lej.

A „ZSIDÓ“ Marx

Írta: Szabó Imre

A tartalomról: Rabbi Levy Marx családja — Marx Károly zsidó környezete — Marx és a Rotschildok — Bauer és Marx zsidóvitája.

A finom papíroara nyomott példányok

ára 30 lejt

Ás egyszerű kiadás ára:

15 lejt

Megrendelhető bélyeg előzetes bekládása mellett is az Uj Kelet könyvosztályában Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10. Telefon: 9-77.

Taxa postală plătită în num. No. 224.713-929.

da Baron L. Pop Telefon: 9-77. Havonta 110, ne ávre 600, egész év földre: Havonta félre 6, egész év detések díjszába KELET az er zsidóság egytel keink utánnyom rás megjelölésév

A hang a f

Tíz százalékos Ennyi fog hoz új kurzusa, amit inaugurál. Gazdas ó uralkodásának ügyek, hanem a sági mentalitásu nátor, aki nem szaktekintély és azt jelenti, hogy téren is gazdasá fősulyt.

De Hull szemá ur csak tíz szá hajlandó.

Az egész világo a vámfalak tünje politikailag lehet daságilag próbálj rő legtöbbet mert ott minden disputálnak, ott kintetben gatláso

Es a sok beszé natja is. Nem so

Talán ha hang széd, akkor Hull kot redukál és ha tők is megszólal falai, a vámfalak Födolog a hang

ahogy vessz

A demokrata la Geo London barát az antiszemita ve egy hamisítatlan körülményeknt sz francia újságíró c dezkedése már me az ősei nem a Jou talánál öregedtek Cuzát igen kell lezés.

Sietett nyilatko nak.

Az antiszemita És azt mondja, zsidó, hanem fran

Elsősorban is: vágyulók száma vész az efféle, talán, tiszta 40 kolni...

Másodsorban: Mert ha Londonb franciát, meg kell vici jasi szatocsbá látja.

De végeredmény vici olyanok, ahogy

Egy régi és ros kikeresztelkedett z pénteken este hus szabad ennie. A hivat a legközelebb talál az asztalán.

Hát nem me halat szabad? —

De én a libát — válaszolja a hí

Igy csinált Cuz hírlapíróból, Mert relativ.

Csak az ostobas fakad.

Március 5.

A gyors ütemben német választások kihatással lehetnek szág, hanem egész ter négyhetes ural adott a német a egész világnak ah tudja: mit jelent legesen berendez diktatura.

Minden terror e hogy Hitlerék már az abszolút többség közzel biztosítsa hatalmat.

Hitler és Papen fenyegetőznek, hog